याङवरक गाउँपालिकाको

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

२०८१

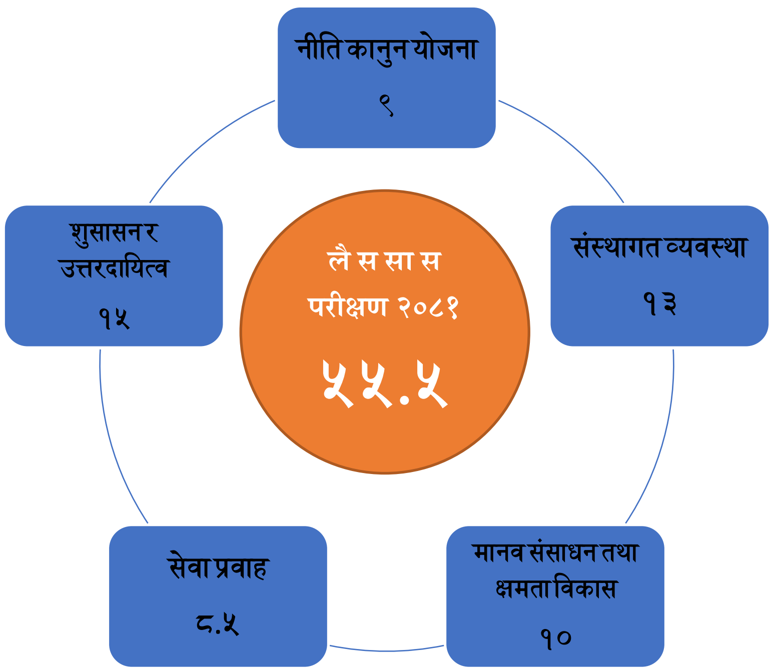

<u>आयोजक</u>

याङवरक गाँउपालिका गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय

याङबरक गाउँपालिकाको आ.व. २०८०।८१ को
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

<u>विज्ञ</u>

श्री अनुपा वाग्ले,

लैससास परीक्षण विज्ञ

परीक्षण मितिः २०८१ फाल्गुण ४ र ५

पाँचथर जिल्लाको नक्सा

याङबरक गाउँपालिकाको नक्सा

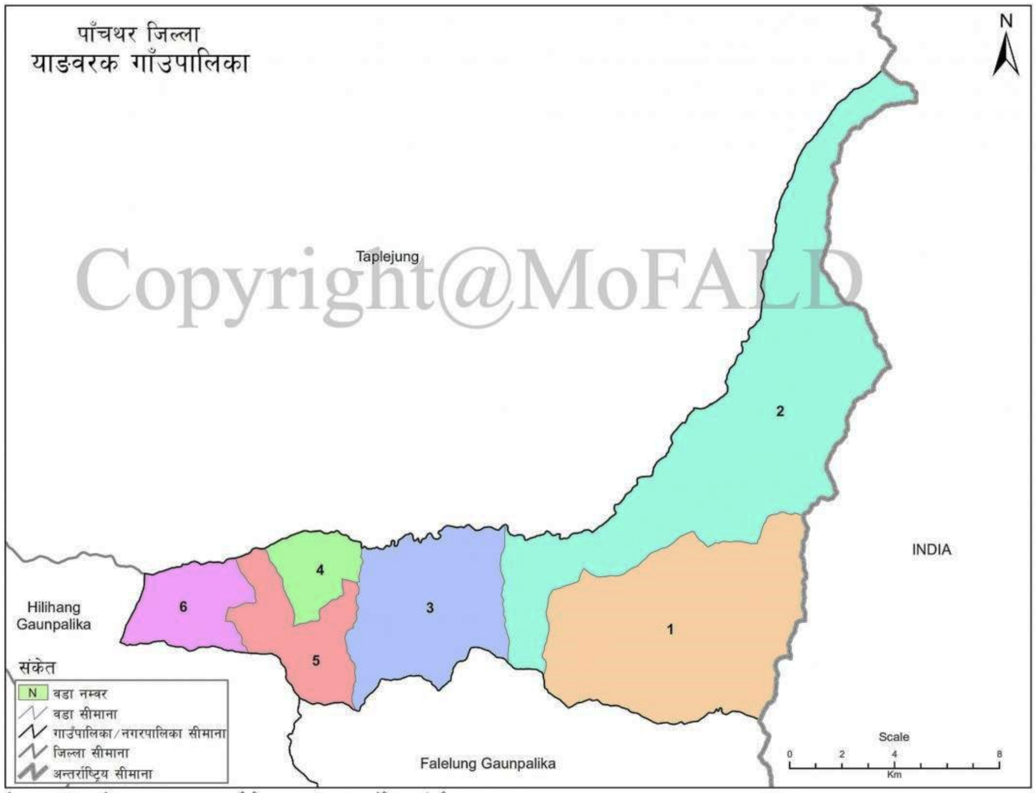

स्रोत: स्थलरुप नक्सा (स्केल १:२५००० / १:५००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

आफ्नो भनाइ

नेपालको संविधानले दिशा निर्देश गरे बमोजिम समानुपातिक, समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्न राज्यका सबै अंग, तह र क्षेत्रगत विषयहरुमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको विषयलाई आन्तरिकीकरण, मूलप्रवाहीकरण र संस्थागत गर्न स्थानीय तहका लागि लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ बमोजिम पाँचथर जिल्लाको याङवरक गाँउपालिकामा आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गरिएको हो।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम तयारी, कार्यान्वयन र प्रतिवेदन लेखन गरी तिन चरणमा सम्पन्न भएको छ। पहिलो तयारी चरणमा याङवरक गाँउपालिकाका अध्यक्ष श्री भिम बहादुर योङयाको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय लैससास कार्यान्वयन समिति र उपाध्यक्ष श्री बाबा मेयाङबोको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय लैससास परीक्षण कार्यदल गठन भयो। उक्त कार्यदलको रोहवरमा मिति २०८१।११।०४ र ०५ गते तोकिए बमोजिमका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको प्रत्यक्ष संलग्नतामा लैससास परीक्षण कार्यशाला सम्पन्न भयो।

याङवरक गाँउपालिकाको लैससास परीक्षण गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गर्ने याङवरक गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयप्रति आभार व्यक्त गर्दछौं। त्यस्तै गरी परीक्षणका लागि वातावरण तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने गाँउपालिकाका अध्यक्ष भिम बहादुर योङया, उपाध्यक्ष बाबा मेयाङबो, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रामराज पौड्याल, लैससास सम्पर्क व्यक्ति गणेश प्रसाद खतिवडा तथा कार्यशालामा उपस्थित भई कार्य सम्पादनमा सहयोग गर्नुहुने सम्पुर्ण जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी प्रति विशेष आभार व्यक्त गर्दछु। त्यस्तै गरी लैससास परीक्षण प्रतिवेदन उपर राय सल्लाह तथा सुझाव प्रदान गर्नुहुने सम्पुर्ण महानुभावहरुप्रति धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

विज्ञ

अनुपा वाग्ले

याङबरक गाँउपालिकाको लैससास परीक्षण प्रतिवेदन २०८१

पाँचथर जिल्लाको नक्सा

याङबरक गाँउपालिकाको नक्सा

आफ्नो भनाइ

क स	विषयसुची	पेज नम्बर
खण्ड - एक परिचय		
१.१	पृष्ठभूमि	१
१.२	याङबरक गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	२
१.३	अध्ययनको महत्व	३
१.४	लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरु	४
१.५	लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु	४
१.६	लैससास परीक्षणको विधि र तरिका	६
१.७	लैससास परीक्षणका सहभागीहरु	६
खण्ड दुई तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण		
२	तथ्यांकको प्रस्तुतीकरण र व्याख्या	७
खण्ड तिन तथ्यांक विश्लेषण		
३.१	तथ्यांक विश्लेषणका औजारहरु	११
३.२	तथ्यांकको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण	१२
खण्ड चार मुख्य उपलब्धिहरु		
४.१	परीक्षण पश्चात लैससासको अवस्था	१३
४.१.१	५ विषयक्षेत्रको माकुरे जालो प्रस्तुती	१३
४.१.२	५ विषयक्षेत्रको स्तम्भ चित्र प्रस्तुती	१४
४.१.३	२२ उपविषयक्षेत्रको माकुरीजालो प्रस्तुती	१५
४.१.४	२२ उपविषयक्षेत्रको स्तम्भचित्र प्रस्तुती	१६
४.२	लैससास अवस्था विश्लेषण	२८
४.३	लैससास विकास कार्ययोजना	३०
५	निष्कर्ष	३१
६	सुझाव	३१
७	अनुसुचीहरु	
	अनुसुची १ लैससास कार्यान्वयन समिति तथा कार्यदल नामावली	
	अनुसुची २ लैससास परीक्षण सहभागी विवरण	
	अनुसुची ३ तालिका १ अनुसार सूचक प्राप्तांक तथा प्रमाणीकरणका आधार	
	अनुसूची ४ कार्यक्रमका झलकहरु	

	अनुसूची ५ समीक्षा गरिएका दस्तावेजहरुको नामावली	

याङबरक गाँउपालिकाको लैससास परीक्षण प्रतिवेदन २०७८

खण्ड एक परिचय

१. १ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ ले दिशा निर्देश गरेबमोजिम समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्न राज्यका सबै अंग, तह र क्षेत्रगत विषयहरूमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) को विषयलाई आन्तरिकीकरण, मूलप्रवाहीकरण र संस्थागत गरेको छ। नेपालको संविधानको धारा १८ मा उल्लिखित समानताको हकमा सबै नागरिक कानूनको दृष्टिमा समान हुने तथा कसैलाई पनि कानूनको समान संरक्षणबाट बन्चित नगरिने व्यवस्था छ ।

संविधानमा राज्यले सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछडिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारू, मुस्लिम समुदाय, पिछडावर्ग, सीमान्तकृत, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछडिएको क्षेत्रका नागरिक तथा आर्थिकरूपले विपन्न खस आर्य लगायत जेष्ठ नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्नसकिने विषय उल्लेख गरी समावेशी अवधारणालाई आत्मसात् गरिएको छ। सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक तहमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकार स्थापना गरेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैससास सम्वन्धी व्यवस्था उल्लेख गरेको, वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडामा आर्थिक तथा सामाजिकरुपमा पछाडि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने व्यवस्था गरेको; विभिन्न समुदायबीच सामाजिक सद्भाव र सौहार्दता कायम गर्ने, बालविवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचववखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने व्यवस्था गरेको; स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा पिछडिएको एवं लक्षित वर्गको सहभागिताको व्यवस्था; योजना छनौटमा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र

समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यकममा जोड दिदै लैससास प्रवर्धन गर्ने लगायतको व्यवस्था उल्लेख गरेको छ।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहद्वारा संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीमैत्री बनाउन, संवैधानिक एवम् कानूनी उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारी पुरा गर्न, राज्यले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा गरेका प्रतिबद्धता अनुरुप कार्य गर्न, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्दै समाबेशी विकासलाई प्रवर्धन गर्ने कार्यलाई थप मार्ग दर्शन गर्न **"लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८"** अनुसार माथि उल्लेखित लक्ष्य तथा उद्देश्य परिपुर्तिका लागि याङबरक गाँउपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूको सहभागितामा अर्थिक बर्ष २०८०/८१ को लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण सम्पन्न भयो ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक परीक्षण कार्यक्रम तयारी, कार्यान्वयन र प्रतिवेदन लेखन गरी तिन चरणमा सम्पन्न भएको छ। पहिलो तयारी चरणमा याङबरक गाँउपालिकाका अध्यक्ष श्री भिम बहादुर योङयाको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय लैससास कार्यान्वयन समिति र उपाध्यक्ष श्री बाबा मेयाङबोको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय लैससास परीक्षण कार्यदल गठन भयो।उक्त कार्यदलको रोहवरमा मिति २०८१।११।०४ र ०५ गते तोकिए बमोजिमका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको प्रत्यक्ष संलग्नतामा लैससास परीक्षण कार्यशाला सम्पन्न भयो।

कार्यशालाबाट आएको परीणाम (१०० वटा सूचकहरूमा प्रत्येक सूचकले प्राप्त गरेको अंक, अवस्था विश्लेषण तथा कार्ययोजना) अनुसार तयार भएको अन्तिम प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको पहलमा कार्यापालिकाको बैठकमा छलफल गरी सम्भव भएका बिषय चालु आर्थिक बर्षमा नै र बजेट नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने बिषयहरू वा आगामी आर्थिक बर्षको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गरि शाखागतरुपमा लैससास परीक्षणको बिषय लैससास हेर्ने सम्बन्धित शाखाको कार्य जिम्मेवारीमा समावेश गरी सम्वोधन गरिने छ ।

१.२ याङबरक गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

याङवरक गाउँपालिका पाँचथर जिल्लाको सुदुर पूर्वि—उत्तर गाउँपालिका हो । साविक पाँचवटा गाविसलाई मिलाएर गाउँपालिका निर्माण भएको हो । जसको सिमाना छिमेकी मुलुक भारतसँग समेत जोडिन पुग्दछ । यस गाउँपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति समुद्र सतहबाट ६०९ मिटर उचाइ याङवरक—४, खाल्डे, नागि देखि ४,५७५ मिटर उचाइ याङवरक—२, फलैंचाको चुचुरोसम्म

फैलिएको छ । यस गाउँपालिका जिल्ला सदरमुकाम फिदिमदेखि ३० किलोमिटर दुरीमा रहेको छ । यसको उत्तरी अक्षांश २७.२७०० देखि पूर्वी देशान्तर ८७.८६०० फैलिएको छ । यस गाउँपालिकाको केन्द्र थर्पु बजारमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको जम्मा वडा सङ्ख्या ६ वटा रहेको छ । याङवरक गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल २०८.६३ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । वि.सं. २०७८ सालको जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा ३,९५६ घरधुरी रहेको देखिन्छ भने जम्मा जनसंख्या १६,८२१ रहेको छ । यस गाउँपालिकामा पुरुष ८,५१४ (५०.६%) र महिला ८,३०७ (४९.४%) रहेको देखिन्छ । साथै यस गाउँपालिकाको जनघनत्व ८१ रहेको छ ।

यस गाउँपालिकामा विभिन्न किसिमका जातीय समुदायहरू बसोवास गर्दै आइरहेका छन् भने १२ जातिहरूको वाहुल्यता रहेको छ र तीमध्ये वहुसङ्ख्यक लिम्बु जाति (५२ प्रतिशत), राई जाति (१४%), व्राह्मण जाति (१३ प्रतिशत) र क्षेत्री (९%) रहेका छन् । अन्य जातीय समुदायमा क्रमशः दलित, गुरुङ, नेवार, शेर्पा, तामाङ तथा मगर जाति रहेका छन् भने थकाली, यादव, दनुवार, तामाङ जातिहरू अल्पसङ्ख्यक रूपमा रहेको देखिन्छ । धर्मका आधारमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या किराँत (५९%) र हिन्दु (३३%) धर्मालम्बीहरू रहेका छन् र वौद्ध तथा क्रिस्चियन धर्म मान्नेहरू पनि उल्लेखनीय सङ्ख्यामा रहेका छन् । भाषाका आधारमा सबैभन्दा बढी प्रयोग हुने नेपाली (६१%) र दोस्रोमा लिम्बु (३४%) रहेको(देखिएको छ भने राई भाषा (४%) र अन्य पनि केही प्रयोग हुने देखिएको छ ।

(स्रोतः पोषणमैत्री र बालमैत्री स्थानीय शासनको अवस्था सम्बन्धी वस्तुगत विवरण, २०७९-०८०)

१.३ अध्ययन (लैससास परीक्षण)को महत्व

१) गाउँपालिकाको लक्ष्य, ध्येय, उद्देश्य र कार्यक्रमहरू लैससासका अधारमा संवेदनशील छ छैन परीक्षण गर्नु

२) परीक्षण पछि सहभागितामूलक तरिकाले महिला, अदिवासी जनजाति, अपांग र पिछडा वर्गको सशक्तिकरण गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण हासिल गर्न सहयोग पुर्याउनु

३) पालिकाको नीति, योजना र कार्यपत्र लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण दृष्टीले सन्तुलित भए नभएको पहिचान गर्नु

४) लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी रूपमा संस्थालाई सन्तुलित बनाउन सहयोग गर्नु

५) विकास प्रकृयामा काम गर्दा विकास कार्यक्रम तय गर्दा, साधन र स्रोतको बाँडफाँड र परिचालनलाई लैगिक उत्तरदायी र सामाजिक समावेशी बनाउन सहयेग गर्नु

१.४ लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरु

- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत स्थानीय तहको संस्थागत संरचना र कार्यक्रमहरुमा महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरुलाई समाबेशी गरी लैगिक समानता र सबै जात, जातीको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई लैङ्गिक अन्तरहरुको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रबाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने।
- महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरुलाई समावेश गरि उनीहरुको योजनाबद्ध रुपमा व्यक्तिगत र सामूहिक क्षमता अभिबृद्धि गरी स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा निर्णायक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने।
- स्थानीय तहको सवै कार्यक्रम, योजना र आयोजनाको प्रत्येक चरणमा लैससास दृष्टिकोणबाट अनुगमन तथा मूल्याँकन गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने।
- लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा समस्या तथा चुनौतिहरुको पहिचान गरी समयमै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत पृष्ठपोषण लिने।

१.५ लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु

लैससास परीक्षणका १०० वटा सूचकहरूलाई ५ मूल विषयमा विभाजन गरिएको छ । प्रत्येक मूल विषय लाई २० अंक दिईएको छ । साथै ५ मूल विषयलाई पुन २२ उपविषयहरूमा विभाजन गरिएको छ जुन निम्नानुसार रहेको छ,

लैससास परीक्षणका मूल विषय क्षेत्रहरु

क्रम संख्या	विषय क्षेत्र	मापन अङ्क भार
१	नीति, कानून, योजना	२०
२	संस्थागत व्यवस्था	२०
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	२०
४	सेवा प्रवाह	२०
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०

लैससास परीक्षणका उपविषयक्षेत्रहरु

क्रस	उपक्षेत्र विषयहरू	पूर्णाङ्क
१	नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता	८
२	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८
३	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४
४	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४
५	कार्यप्रणाली समावेशी	४
६	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४
७	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४
८	तथ्याङ्क सङकलन तथा व्यवस्थापन	४
९	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८
१०	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना	४
११	कानूनी साक्षरता	४
१२	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४
१३	पूर्वाधार विकास	४
१४	प्रजनन् स्वास्थ्य	४
१५	शिक्षा कार्यक्रम	४
१६	खानेपानी तथा सरसफाइ	४
१७	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४
१८	सुशासन	४
१९	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४
२०	सूचना तथा संचार	४
२१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४
२२	समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४

१.६ लैससास परीक्षणको विधि र तरिका

स्थानीय तहका लागि लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन, २०७८ अनुसार कार्यान्वयन समिति गठन (अनुसूचि १) तथा कार्यदल (अनुसूची २) को नेतृत्वमा परीक्षण कार्य देखि प्रतिवेदन लेखन अवधिमा परीक्षण प्रकृयालाई सहज, सरल तथा परीणाम मूलक बनाउन विविध विधिहरू जस्तै अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल, अवलोकन, दस्तावेज अध्ययन, अनौपचारिक छलफल, सूचकमा अंक प्रदान, अवस्था विश्लेषण अपनाइयो। जसलाई निम्नानुसार विस्तृत रुपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

क. समुह छलफल

१०० वटा सूचकहरूलाई ५ वटा मूल विषयहरूमा विभाजन गरिए अनुसार जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको स्वैच्छिक दक्षताको आधारमा ५ वटा लैङ्गिक तथा समावेशी समुह निर्माण गरी सूचकमाथि छलफल तथा प्रमाणको आधारमा अङ्क प्रदान गरियो । प्रमाणको आधारका लागि दस्तावेजहरू संकलन, पुनरावलोकन तथा समुहकार्यमा लेखनमा समय व्यवस्थापन आदि व्यवहारिकतालाई मध्यनजर राखी समुहको नेतृत्व शाखा प्रमुखले गरी समुहमा भएका जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूस बिच गहन छलफल गरी सूचकहरूमा अङ्क प्रदान, लैससास दृष्टिबाट प्राप्त अङ्कको आधारमा अवस्था विश्लेषण तथा कार्ययोजना निर्माण तथा प्रस्तुती भयो । यसले गर्दा गहन छलफल, प्रमाणको आधारमा अङ्क प्रदान गर्न तथा समय व्यवस्थापनमा सहज भएको थियो ।

ख. अवस्था विश्लेषण (SWOT Analysis)

१०० वटा सूचकले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा पालिकाको ५ वटा मूल विषयहरूमा आधारित भएर आ-आफ्नो समुहमा लैससास दृष्टिबाट अवस्था विश्लेषण (सवल पक्ष - Strength, सुधार गर्नु पर्ने पक्ष - Weakness , अवसरहरू - Opporunities र चूनौतिहरू - Challenges) गरी सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई आधारमानी भावी कार्ययोजना पनि निर्माण तथा प्रस्तुति भयो । अवस्था विश्लेषणबाट आएको विस्तृत विवरण तल मूख्य उपलब्धी शीर्षक अन्तर्गत उल्लेख गरिएको छ ।

ग. स्थलगत अवलोकन

दस्तावेज अध्ययन तथा विश्लेषण तथा कार्यशाला बाहेक पालिकाको परीसरमा स्थलगत अवलोकन पनि गरियो । पालिकामा हाल महिला पुरुषका लागि अलग शौचालय भएको साथै स्तनपानका लागि कक्ष भएको पाईयो। त्यसै गरी केही वडा कार्यालयहरुको समेत स्थलगत अध्ययन गरी सूचना संकलन तथा अन्तरक्रिया गरियो।

घ. सन्दर्भ सामाग्री अध्ययन तथा विश्लेषण

लैससास परीक्षणको लागि पालिकाबाट प्रकाशित (printed & online) प्रकाशन तथा अन्य औपचारिक दस्तावेजहरूको संकलन तथा अध्ययन गरी सूचक अनुसार अङ्क प्रदान गर्न पालिकाको विकास नीति, कार्यक्रम तथा बजेट; वार्षिक तथा आवधिक प्रतिवेदनहरू , गाउँसभाले गरेका निर्णयहरू आदि अध्ययन गरी दिईएको अङ्कको सुनिश्चित गरिएको थियो ।

ङ. प्रवचन, प्रश्न/उत्तर तथा प्लेनरी छलफल

लैससास परीक्षणका लागि सूचकहरूमा अङ्क दिनु अघि सहजकर्ताले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवधारणा तथा लैससासका लागि राष्टिय/अन्तरराष्टिय प्रतिवद्दताहरू, लैससास परीक्षणको अवधारणा, विकास, महत्व तथा परीक्षणका प्रकृयाहरूमा सहभागीहरूमाझ स्पष्टता तथा साझा वुझाईका लागि विविध विधिहरू अपनाईयो जसमा अध्ययन सामाग्री वितरण, प्रवचन, स्लाईड शो, प्रश्न/उत्तर, प्लेनरी छलफल पर्दछन् । प्लेनरीमा प्राप्त अङ्कमाथि पुनरावलोकन, पृष्ठपोषण, कार्यशाला पूर्व र पश्चात सहभागी जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरू संग अनौपचारी छलफल तथा सानो समुहमा लक्षित समुह छलफल आदि विधिहरू पनि प्रयोग गरिएको थियो ।

१.७ लैससास परीक्षणका सहभागीहरु

लैससास परीक्षणमा जम्मा सहभागी संख्या ३० जनामा ५ जना महिला, २५ पुरूषहरुको सहभागीता थियो ।जसमा ८ जना जनप्रतिनिधि र २२ कर्मचारीहरू र २ जना सहजकर्ता थिए ।त्यस्तै समुह/वर्गका हिसावले क्रमशः क्षेत्री ५, अदिवासी/जनजाती १३, व्राह्मण ७, दलित २, मधेसी २ र १ अन्यको उपस्थिति थियो ।

खण्ड दुई   तथ्यांकको प्रस्तुतीकरण र व्याख्या

लैससास परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ को वर्गिकरण अनुसार सर्वोत्तम, उत्तम, सामान्य वा कमजोर मध्ये याङबरक गाउँपालिकाले सबै सूचकहरूमा प्राप्त अंकको आधारमा मूल्यांकन नतिजा सामान्य (अंक ५५.५) रहेको छ ।तालिका नं १ मा १०० वटा सूचकहरुले प्राप्त गरेको अंक प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं १

क्रम संख्या	**सूचक नम्बर**	**प्राप्ताङ्क**	क्रम संख्या	**सूचक नम्बर**	**प्राप्ताङ्क**
१	१.१.१	०	२६	२.२.२	१
२	१.१.२	०	२७	२.२.३	०.५
३	१.१.३	१	२८	२.२.४	०.५
४	१.१.४	१	२९	२.३.१	०.५
५	१.१.५	१	३०	२.३.२	०.५
६	१.१.६	१	३१	२.३.३	०.५
७	१.१.७	०	३२	२.३.४	०.५
८	१.१.८	०	३३	२.४.१	१
९	१.२.१	०.५	३४	२.४.२	१
१०	१.२.२	०.५	३५	२.४.३	१
११	१.२.३	१	३६	२.४.४	०.५
१२	१.२.४	०.५	३७	२.५.१	०.५
१३	१.२.५	०.५	३८	२.५.२	०.५
१४	१.२.६	०.५	३९	२.५.३	०.५
१५	१.२.७	०.५	४०	२.५.४	१
१६	१.२.८	०	४१	३.१.१	१
१७	१.३.१	०.५	४२	३.१.२	०.५
१८	१.३.२	०	४३	३.१.३	०.५
१९	१.३.३	०	४४	३.१.४	१
२०	१.३.४	०.५	४५	३.१.५	१
२१	२.१.१	०.५	४६	३.१.६	०
२२	२.१.२	०.५	४७	३.१.७	०
२३	२.१.३	१	४८	३.१.८	०.५
२४	२.१.४	१	४९	३.२.१	१

२५	२.२.१	०	५०	३.२.२	०
क्रम संख्या	**सूचक नम्बर**	**प्राप्ताङ्क**	क्रम संख्या	**सूचक नम्बर**	**प्राप्ताङ्क**
५१	३.२.३	०.५	७६	४.४.४	०
५२	३.२.४	०.५	७७	४.५.१	०
५३	३.३.१	०	७८	४.५.२	०.५
५४	३.३.२	०	७९	४.५.३	०
५५	३.३.३	०.५	८०	४.५.४	०
५६	३.३.४	०	८१	५.१.१	१
५७	३.४.१	१	८२	५.१.२	०.५
५८	३.४.२	१	८३	५.१.३	०.५
५९	३.४.३	१	८४	५.१.४	१
६०	३.४.४	०	८५	५.२.१	१
६१	४.१.१	०.५	८६	५.२.२	१
६२	४.१.२	०.५	८७	५.२.३	१
६३	४.१.३	०	८८	५.२.४	१
६४	४.१.४	०	८९	५.३.१	१
६५	४.२.१	०	९०	५.३.२	०.५
६६	४.२.२	१	९१	५.३.३	०.५
६७	४.२.३	१	९२	५.३.४	०.५
६८	४.२.४	०.५	९३	५.४.१	०.५
६९	४.३.१	१	९४	५.४.२	०.५
७०	४.३.२	०.५	९५	५.४.३	१
७१	४.३.३	०	९६	५.४.४	०.५
७२	४.३.४	१	९७	५.५.१	१
७३	४.४.१	१	९८	५.५.२	०.५
७४	४.४.२	१	९९	५.५.३	०.५
७५	४.४.३	०	१००	५.५.४	१

माथिको तालिका नं १ विश्लेषण गर्दा १०० वटा सूचकहरुमा २४ वटाले ० अंक, ४१ वटाले ०.५ अंक र ३५ वटाले १ अक प्राप्त गरी जम्मा ५५.५ अंक पाएर याङबरक गाँउपालिकाले लैससास परीक्षणमा सामान्य स्थान हासिल गरेको छ। लैससास परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ अनुसार

पाँच भागमा विभाजित प्रत्येक मूख्य सूचक (प्रत्येकको २० पूर्णांक) अनुसार याङबरक गाउँपालिकाले नीति, कानून र योजनामा ९, संस्थागत व्यवस्था १४.५, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास १०, सेवा प्रवाहमा ८.५ र सुशासन तथा उत्तरदायित्व १५ गरी जम्मा ५५.५ अंक प्राप्त गरेको छ जसलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं २

शीर्षकगत प्राप्ताङ्क तालिका आर्थिक वर्ष २०८०/८१

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरु	पूर्णाङ्क	कुल प्राप्ताङ्क
१	१.१.१ – १.१.८, १.२.१ — १.२.८, १.३.१ — १.३.४	२०	९
२	२.१.१ – २.१.४, २.२.१ — २.२.४, २.३.१ — २.३.४, २.४.१ — २.४.४, २.५.१ — २.५.४	२०	१३
३	३.१.१ – ३.१.८, ३.२.१ — ३.२.४, ३.३.१ — ३.३.४, ३.४.१ — ३.४.४	२०	१०
४	४.१.१ – ४.१.४, ४.२.१ — ४.२.४, ४.३.१ — ४.३.४, ४.४.१ — ४.४.४, ४.५.१ — ४.५.४	२०	८.५
५	५.१.१ – ५.१.४, ५.२.१ — ५.२.४, ५.३.१ — ५.३.४, ५.४.१ — ५.४.४, ५.५.१ — ५.५.४	२०	१५
	जम्मा	**१००**	**५५.५**

त्यस्तै कूल ५ वटा मूल शिर्षक अन्तर्गतका २२ वटा उपक्षेत्रमा निम्नानुसार अंक प्राप्त गरेको छ जसलाई तालिका न. ३ मा देखाईएको छ ।

तालिका नं ३

उपक्षेत्र विषयहरू	पूर्णाङक	प्राप्तांक
नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता	८	४
योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	४
बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१
कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	३
कार्यप्रणाली समावेशी	४	२
समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२
वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	३.५
तथ्याङ्क सङकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	४.५
अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना	४	२
कानूनी साक्षरता	४	०.५
विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३
पूर्वाधार विकास	४	१
प्रजनन् स्वास्थ्य	४	२.५
शिक्षा कार्यक्रम	४	२.५
खानेपानी तथा सरसफाइ	४	२
स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	०.५
सुशासन	४	३
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	४
सूचना तथा संचार	४	२.५
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	२.५
समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	३
जम्मा अंक	**१००.०**	**५५.५**

खण्ड तिन तथ्यांक विश्लेषण

३.१ तथ्यांक विष्लेषणका औजारहरु

याङबरक गाउँपालिकाको लैससास परीक्षणको क्रममा विवि औजारहरू प्रयोग गरिएको थियो । जस्तै अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल, दस्तावेज अध्ययन/पुनरावलोकन, अनौपचारिक छलफल, सूचकमा अंक प्रदान, अवस्था विश्लेषण (SWOT Analysis), स्थलगत अवलोकन, आदिबाट पालिकाको वर्तमान लैससास अवस्था पहिचान तथा सुधारका लागि कार्ययोजना निर्माण गरियो। मूख्य विश्लेषणका औजारहरू निम्नानुसार छन् ।

- समुह छलफल
- अवस्था विश्लेषण (SWOT Analysis)
- स्थलगत अवलोकन
- सन्दर्भ सामाग्री अध्ययन तथा विश्लेषण
- प्रवचन, प्रश्न/उत्तर तथा प्लेनरी छलफल
- माकुरेजालो तथा स्तम्भ प्रस्तुती
- कार्यशाला संचालन
- प्रमुख व्यक्तिहरुसँग छलफल
- कार्ययोजना तयार
- गत आव सँग तुलनात्मक समीक्षा

३.२ तथ्यांकको तुलनात्मक अध्ययन तथा विष्लेषण

प्राप्त तथ्य तथा छलफलको आधारमा याङबरक गाँउपालिकाको लैससास परीक्षण तय गरिएको थियो।यसरी प्रत्येक सूचकमा छलफल गर्दा यस पटक पालिकाको नतिजा विगतको भन्दा ५.५ अंकले बढेको पाइयो।मूल शिर्षकलाई अलग अलग हेर्दा नीति कानुन योजनामा १ अंक, संस्थागत व्यवस्थामा २.५अंक, मानव संसाधन तथा क्षमता विकासमा १ अंक सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा ६.५ अंक बढेको पाइयो भने सेवा प्रवाहमा ३ अंकले घटेको पाइयो।जसलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं ४

	मूल शिर्षक	पूर्णाङ्क	प्राप्तांक (२०७९।०८०)	प्राप्तांक (२०८०।०८१)
१	नीति कानून योजना	२०	८	९
२	संस्थागत व्यवस्था	२०	१०.५	१३
३	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	२०	९	१०
४	सेवा प्रवाह	२०	११.५	८.५
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	८.५	१५
	जम्मा	१००	५०	५५.५

माथि तालिकामा उल्लेख गरेबमोजिम याङबरक गाँउपालिकाको आ व २०७९।८० र २०८०।८१ को लैससास परीक्षणको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा अघिल्लो आ व मा कूल ५० अंक प्राप्त गरेकोमा आ व २०८०।८१ मा ५५.५ अंक प्राप्त गरी सामान्य स्थान हासिल गरेको देखिन्छ। पाँच विषयक्षेत्रहरुलाई विष्लेषण गर्दा नीति कानुन योजनामा यस आ व मा १ अंक वृद्धि गरी ९ अंक हासिल भएको देखिन्छ।त्यसपछि संस्थागत व्यवस्थामा २.५ अंक वृद्धि गरी १३ अंक हासिल भएको छ।त्यसैगरी मानव संसाधन तथा क्षमता विकास क्षेत्रमा १ अंक वृद्धि भइ १० अंक प्राप्त भएको देखिन्छ।त्यसपछि सेवा प्रवाहमा ३अंक कमी भइ ८.५ अंक हासिल भएको देखिन्छ।साथै सुशासन तथा उत्तरदायित्व क्षेत्रमा ६.५ अंक वृद्दि भइ १५ अंक प्राप्त भएको देखिन्छ।समग्रमा अघिल्लो आ व भन्दा आ व २०८०।८१ मा ५.५ अंक वृद्धि भएको देखिन्छ।

तालिका नं ५

क स	उपक्षेत्र विषयहरू	पूर्णाङ्क	आव २०८०।८१ को प्रासाङ्क	आव २०८०।८१ को प्रासाङ्क
१	नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता	८	३.५	४
२	योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	३	४
३	बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.५	१
४	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२	३
५	कार्यप्रणाली समावेशी	४	१.५	२
६	समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.५	२
७	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	२	३.५
८	तथ्याङ्क सङकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५	२.५
९	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	२.५	४.५
१०	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना	४	२.५	२
११	कानूनी साक्षरता	४	०.५	०.५
१२	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.५	३
१३	पूर्वाधार विकास	४	३.५	१
१४	प्रजनन् स्वास्थ्य	४	२.५	२.५
१५	शिक्षा कार्यक्रम	४	३	२.५
१६	खानेपानी तथा सरसफाइ	४	२	२
१७	स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	०.५	०.५

१८	सुशासन	४	३	३
१९	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	२.५	४
२०	सूचना तथा संचार	४	२	२.५
२१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	२	२.५
२२	समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	१.५	३
१००	**जम्मा अंक**	**१००.**	**५०**	**५५.५**

माथिको तालिका बमोजिम विष्लेषण गर्दा नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार जस्ता उपक्षेत्रमा अंक बढेको देखिन्छ। त्यसैगरी बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरूद्ध जनचेतना, विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता, पूर्वाधार विकास र शिक्षा कार्यक्रम मा अघिल्लो आ व भन्दा अंक घटेको देखिन्छ।साथै बाँकी उपक्षेत्रहरुमा अंक यथावत रहेको देखिन्छ।

खण्ड चार मुख्य उपलब्धिहरु

४.१ परीक्षण पश्चात लैससासको अवस्था

लैससास परीक्षण पश्चात प्राप्त भएको नतिजालाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ चित्रको माध्यमबाट तल प्रस्तुत गरिएको छ।

४.१.१ लैससास परीक्षणका ५ विषय क्षेत्रका अवस्थाको माकुरीजालो प्रस्तुती

याङबरक गाउँपालिका लैससास परीक्षण

माकुरी जालो आ व २०८०।८१

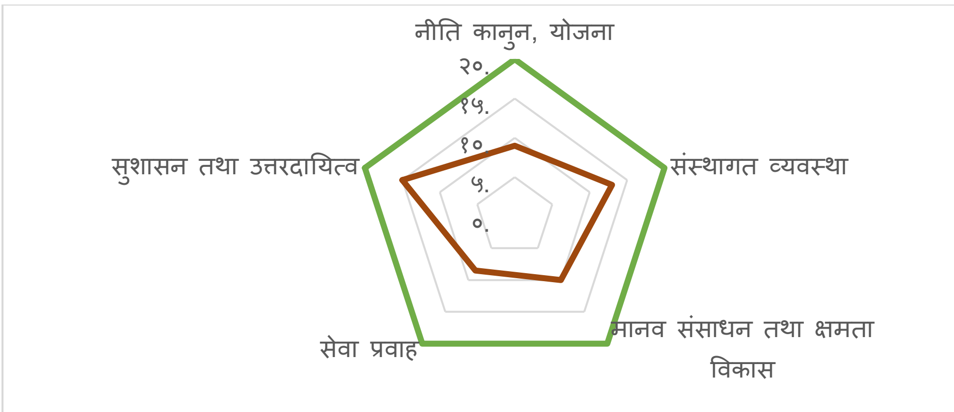

४.१.२ लैससास परीक्षणका ५ विषय क्षेत्रका अवस्थाको स्तम्भचित्र प्रस्तुती

लैससास परीक्षण नतिजा (बार चार्ट)

आर्थिक वर्ष २०८०।८१

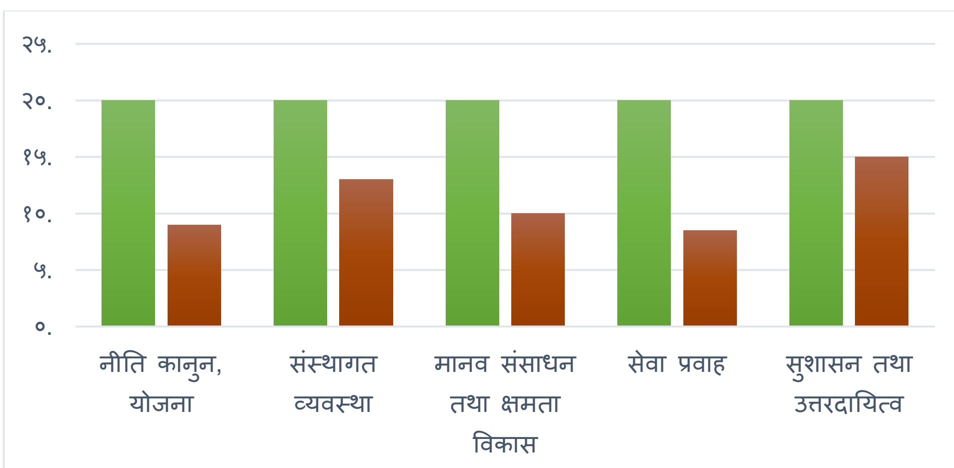

४.१.३ लैससास परीक्षणका २२ विषय क्षेत्रका अवस्थाको माकुरीजालो प्रस्तुती

याङबरक गाउँपालिका

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

उपक्षेत्रका विषयको माकुरीजालो प्रस्तुती

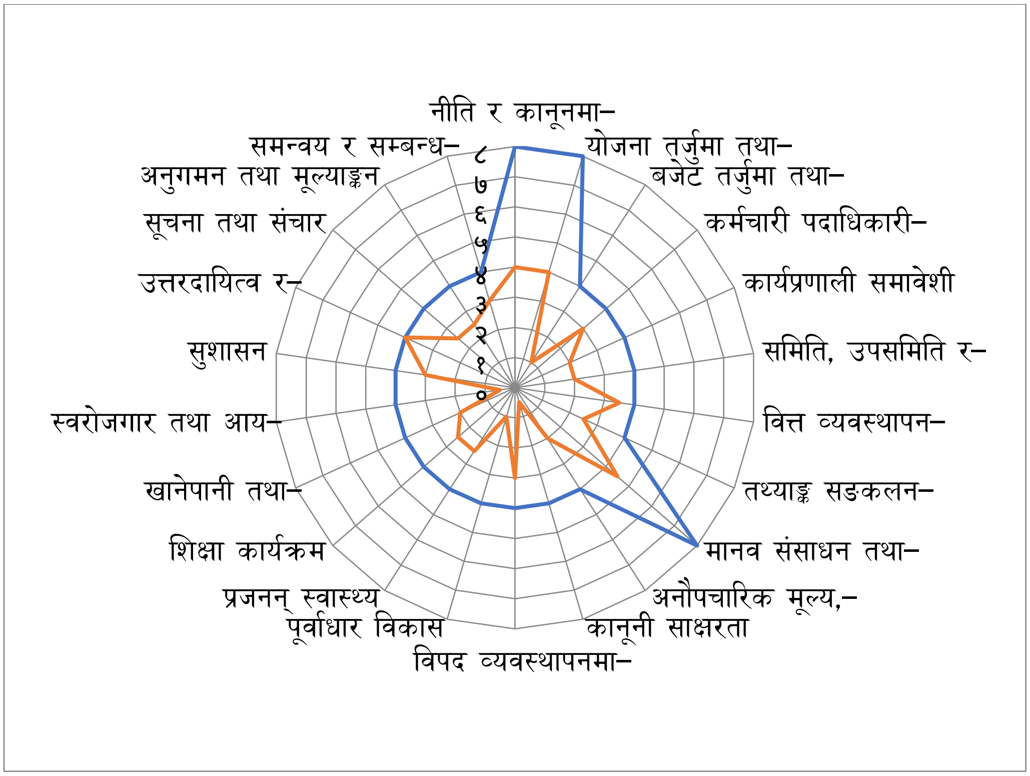

४.१.४ लैससास परीक्षणका २२ विषय क्षेत्रका अवस्थाको स्तम्भचित्र प्रस्तुती

याङबरक गाउँपालिकाको लैससास अवस्थाको लेखाजोखा आ व २०८०।८१

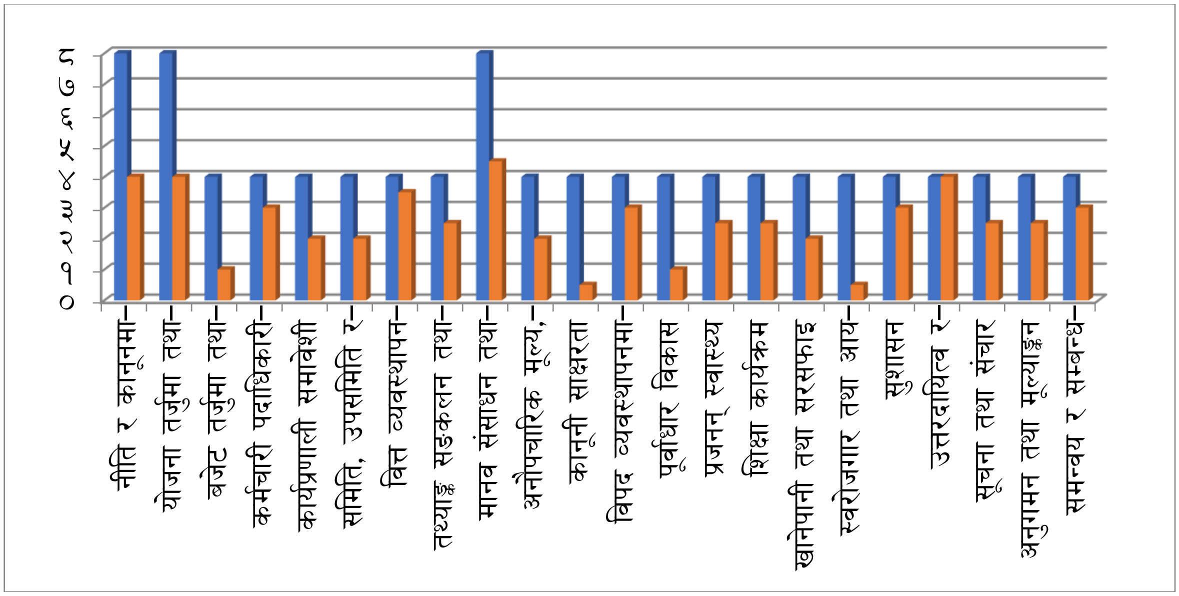

प्रत्येक सूचकमा प्राप्त अंकको अधारमा अवस्था विश्लेषण तालिका नं ६ निम्नानुसार छ ।

विषय क्षेत्रःनीति कानून तथा योजना

	सबल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
१	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरका विषयहरु समावेश गरिएको	कानूनको मस्यौदा तयार पार्दा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्नेगरी कार्य टोली निर्माण गर्नुपर्ने	स्थानीय तहले तर्जुमा गर्ने नीति कानूनहरु लैससासको दृष्टिले उपयुक्त रहेको हुनेछन्	नीति कानूनको कार्यान्वयन गर्नु गराउनु।
२	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गित तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकासको लागि कार्यविधि तथा लैससास परीक्षणको नीतिहरु रहेको	नीति कानून योजना जारी गर्नुभन्दा पहिले लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको लेखाजोखा गर्नुपर्ने।	ज्यालादरमा विभेदको अन्त्य भएको समाज निर्माण भएको हुने।	वार्षिक नीतिहरुलाई बजेटमा जोड्नु।
३	कार्यान्वयनमा ल्याइको ऐन कानुनमा सबै प्रकासका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने व्यवस्था उल्लेख गरिएको।	स्थानीयले तर्जुमा गर्ने कानूनमा महिला पुरुष लगायत लैङ्गिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान गर्नुपर्ने।	शासकीय स्वरुपमा सबै लक्षित समुहको सहभागिता भएको हुने।	सामाजिक चेतनामा अभिवृद्धी गर्नु।
४	स्थानीय स्तरमा बञ्चितिकरणमा परेका समुहको लागि गुनासो सुनाई गर्ने व्यवस्था गरेको।	बजेट सिमा निर्धारण गर्दा लक्षित समुहलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी कुल पुजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत बजेट छुट्याउने।	सामाजिक न्यायको विकास हुने।	सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास गर्नु।
५	योजना छनोटमा लक्षित समुहको सक्रिय सहभागिता हुने गरेको।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुषको छुट्टाछुट्टै अवस्था विश्लेषण गरीआवश्यकता पहिचानको आधारमा गर्ने।		ऐन कानूनको मस्यौदा तयार गर्दा सम्पूर्ण लक्षित समुहको सहभागिता गराउनु।
६	बजेट तथा कार्यक्रम छनोट गर्दा सबै लक्षित समुहसँग छलफल गर्ने गरिएको।	टोल विकास संस्थामा कम्तिमा ४० प्रतिशत महिलाको सहभागिता हुने सुनिश्चित गर्ने।		

विषय क्षेत्रः संस्थागत व्यवस्था

	सबल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
१	सेवा प्रधान गर्दा लक्षित वर्गको भाषा, संस्कृति, रहनसहन बुझेको कर्मचारीद्वारा सेवा दिने गरेको ।	कर्मचारी पदपुर्ति गर्दा लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनिति लिएको ।	लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने ।	
२	क्षमता विकास गर्ने अवसर प्रधान गर्दा लक्षित वर्गलाई अवसर प्रधान गर्ने निति लिई कार्यान्वयन समेत गरिएको ।	निर्णायक तहमा महिलाहरुको समान रुपमा प्रतिनिधित्व गराईनुपर्ने, त्यसका लागी सामाजिक समावेशिकरण बनाउन निस्चित कार्यनिति बनाउनुपर्ने ।	निर्णायक तहमा सतप्रतिसत महिलाहरुको सहभागीता गराउनु पर्ने ।	कार्यान्वयनमा समस्या ।
३	लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था गरि कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान समेत गरेको र लैङ्गिक डेस्क स्थापना गरि सो संचालन गर्नको लागी बजेटको व्यवस्था गरी कार्यान्वयन भएको ।	कार्यालयमा महिला हिंसा नियन्त्रणका लागी आचारसंहिता निर्माण गरि लागु गर्नुपर्ने ।	हिंसा नियन्त्रणका लागी आचार संहिता निर्माण हुने ।	कार्यान्वयनमा समस्या ।
४	लैङ्गिक हिंसा निवारण, महिला सिप विकास तथा क्षमता अभिबृद्दिका लागि आर्थक ऐनमा उल्लेख गरि छुट्टै कोष स्थापना गरिएको साथै सशक्तिकरणका लागि बजेटको व्यवस्था भएको ।	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण कार्यान्वयन सम्बन्धि लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिताको अनुगमन गर्नुपर्ने ।	लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता हुने ।	सहभागी हुने ईक्षामा कमि भएको ।
५	सा.सु. पाउने लाभग्राहिहरु र पञ्चिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक गरेको ।	गठन गरिएका समिति, उपसमिति र कार्यदलहरुमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायवाट पूर्ण प्रतिनिधित्व गराई छलफल तथा निर्णयमा सक्रियरुपमा भाग लिनुपर्ने	स्थानिय पाश्वचित्र निर्माण भएको हुने ।	नियमित अध्यावधिकको समस्या ।
६		सञ्चालित कार्यक्रमहरुको अनुगमन र समिक्ष सम्बन्धि कार्यमा लक्षत वर्गको हित हुनेगरि विश्लेषण सहित	गरिएका कामहरुको अनुगमन प्रतिबेदन तयार	

		नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिई कार्यान्वयन गरि प्रतिबेदन पेश गर्नु पर्ने ।	भएको हुने ।	
७		समावेशि सूचना प्रणाली व्यवस्था गरि कम्पुटरकृत लेखा प्रणाली मार्फत समावेशी क्षेत्रमा भएको खर्च सम्बन्धि सूचना दिनुपर्ने र त्यस्ता सूचनालाई अध्यावधिक गरिरहनुपर्ने साथै बेरोजगार तथा गरिवको पहिचान गरि छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्नु पर्ने ।	समावेशि सूचना प्रणालीको व्यवस्था भइ समावेशी क्षेत्रमा गरिएको खर्चको सूचना सहित बेरोजगार र गरिबको पहिचान हुने ।	गरिवीको मापदण्डमा समस्या ।
८		आफ्नो पाश्वचित्रलाई आधार मानी स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने ।	पाश्वचित्रको आधारमा योजना निर्माण भएको हुने ।	पर्याप्त बजेट व्यवस्थापन नहुने ।

मुल शिर्षकः मानव संसाधन तथा क्षमता विकास

विषय क्षेत्रः मानब संसाधन तथा क्षमता विकास

	सबल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
४१	लैङ्गीक तथा समावेशी विकास सम्बन्धि क्षमता विकासको लागी वजेट विनियोजन भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको ।	जनप्रतिनिधी कर्मचारी र लक्षित समुहलाई लैंगीक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्दा समानन सहभागिता सुनिश्चित गर्नु पर्ने ।	दक्ष तथा अनुभवि कर्मचारी तथा सामाजिक रुपान्तरणमुखी जनप्रतिनिधी रहेको ।	
४४	महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारी हरुको क्षमता अभिबृद्धीकालागी नेतृत्व विकास तथा कानूनी सचेतना तालिम	महिला लक्षित तालिम कार्याक्रम सञ्चालन गर्दा अधिकतम महिला सम्बन्धी सवालहरु समेटी लैंगिक सम्वेदनशिल भाषाको प्रयोग गर्ने ।	महिला लक्षित तालिम कार्याक्रम सञ्चालन गर्न दक्ष जनशक्ती गाउंपालिकामा सकृय उपस्थिती	महिला, पुरुष र लक्षित समुदायको समान सहभागिता

	सञ्चाषलन भएको । टोल विकास संस्थाको पदाधिकारीहरुलाई क्षमता विकास तालिम सञ्चालन भएको ।		रहेको ।	गराउनु
४५	स्थानिय तहमा लै स सा स सम्बन्धि तालिम संचालन तथा व्यवस्थापन स्थानिय तहकै दक्ष जनशक्तिले गर्ने गरेको ।	लक्षित वर्गलाई पहिलो प्राथामिकताष दिने गरी लोकसवा तयारी कक्षा संचालनको योजना कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।	गाउंपालिकामा लोकसेवा आयोग तयारी गर्ने ईच्छा भएको उमेरद्वार हुनु तथा सोको विषयमा जनप्रतिनिधिहरुले सकरात्मक प्रतिकृया दिनु।	महिला तथा लक्षित समुदायको सहभागी छनौटका आधारहरु तय गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।
४६	महिला विरुद्धहुने सबै प्रकारको हिंसा निवारण गर्ने कार्याक्रमको लागी बजेट विनियोजन भई सोको प्रभावकारी रुपका कार्यान्वयन हुदै अएको ।	बेईजिङ घोषणा पत्रले समेटेका प्रतिबद्धताको कार्यान्वयन गर्न अभिमुखीकरण, अन्तरकृया कार्यक्रम गर्नुपर्ने ।		मानव संसाधन विकास केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्नु
५७	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गरि प्रत्येक वर्ष बजेट विनियोज गरी सोको कार्यान्वयनमा महिला तथा लक्षित वर्गलाई स्थलगत अनुगमन गरी राहत वितरण गरिएको ।	लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको आवाश्यक नीति तथा योजना बनाई सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउंपालिका घोषणा गर्ने ।		
५८	विपद व्यवस्थापन तथा जोखीम न्युनिकरण सम्बन्धी स्थलगत अनुगमन गरी तत्थ्यांक संकलन तथा तत्थ्यांक अदावधिक गरी	स्थानिय तहको प्रत्येक वडामा महिला तथा लक्षित वर्ग हरुलाई आवाश्य शसक्तिकरण को कार्यक्रम सञ्चालनको लागी आगामिदिनमा		

	महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय लाई आपतकालिन अवस्थामा पनी राहत तथा पुनर्स्थापनाको कार्य गरेको ।	पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्ने ।		
५९	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य सञ्चालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग तथा समुदायलाई सहभागी गराई पहिलो प्राथामिकतामा राखिएको			

विषय क्षेत्रः सेवा प्रवाह

सि.न.	सबल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ्य लगायत महिलाहरुको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरु सबै वडाहरुमा संचालन गरिएको	१ लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक बालबालिका र अपाङ्गतामैत्री संवेदनशिल संरचनाको स्वीकृत ड्र्इङ डिजाइन लागत अनुमान डिपिआर पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्नु पर्ने २ परम्परागत तथा आधुनिक उर्जा प्रयोगको लागि प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम गर्नु पर्ने ३ प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा गर्भवति	१. जनताको प्रत्यक्ष पहुँचः सेवा सरल, छिटो र प्रभावकारी रूपमा प्रवाह गर्न सकिन्छ । २. स्थानीय आवश्यकता अनुसार योजनाः समुदायको आवश्यकताअनुसार योजना तथा नीतिहरू निर्माण गर्न सकिन्छ । ३. सहज अनुगमन तथा उत्तरदायित्वः नागरिकले प्रत्यक्ष	१.सीमित स्रोतसाधनः बजेट, जनशक्ति, र प्रविधिको अभावका कारण प्रभावकारी सेवा प्रवाहमा अवरोध आउन सक्छ । २.सामाजिक तथा राजनीतिक हस्तक्षेपः सेवा प्रवाहमा राजनीतिक प्रभाव, भ्रस्टाचार तथा स्वार्थपूर्ण निर्णयहरू समस्या हुन सक्छन् । ३.निपुर्ण जनशक्तिको अभावः दक्ष कर्मचारीको अभावले गुणस्तरीय

सि.न.	सबल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
		महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरामुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था समेटिनु पर्ने ४ लक्षित समुहको लागि बिमा सहयोग कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्नु पर्ने ५ निरक्षर महिलाहरुको लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रमहरु संचालन गर्नु पर्ने फोहोरमैला संकलन वर्गिकरण र उचित व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ५ सहकारी संस्था तथा पसल व्यवस्थापन गर्ने नीति तथा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने ।	रूपमा सेवा प्रवाह अनुगमन गर्न सक्ने हुँदा पारदर्शिता बढ्छ । ४. स्थानीय स्रोत तथा सीपको उपयोगः स्थानीय स्तरमै जनशक्ति, सीप, तथा स्रोतसाधन परिचालन गर्न सकिन्छ ।	सेवा प्रवाहमा असर पार्न सक्छ । ४.प्राविधिक पूर्वाधारको कमीः डिजिटल सेवा तथा सूचना प्रविधि अभावमा प्रशासनिक कामकाज ढिला हुन सक्छ । ५.नीति तथा कानुनी जटिलताः संघीय, प्रदेश, तथा स्थानीय तहबीचको समन्वयको अभावले नीति कार्यान्वयनमा समस्या आउन सक्छ ।

विषय क्षेत्रः सुशासन तथा उत्तरदायित्व

क्र.सं.	सबल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
१	सेवा प्रवाह विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धनका विषयमा नीति र कानुनहरु जारी गरी सोही अनुसारका समिति र पदाधिकारीबाट काम हुने गरेको	कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुमा सवै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिने गरी पूर्ण सहभागिता गराउनु पर्ने ।	लैङ्गिक समानता र समावेशीकरण सम्बन्धि श्रव्यदृष्य निर्माण गरी जनतालाई सुसुचित गर्ने ।	स्थानीय भाषामा सुचना प्रवाह र प्रशारण गर्नका लागि सोही भाषाको विज्ञ व्यक्ति पालिका भित्र नहुनु ।
२	बाल अधिकार महासन्धि १९८९ मा गरेको प्रतिवद्धता अनुसार नीति र कार्यक्रम बन्ने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धि कार्यक्रमको लाभ असर र प्रभावको अध्ययन र विष्लेषण गर्नु पर्ने ।		भ्रष्टचार विरुद्धको सुन्य सहनशिलताको नीतिलाई पूर्ण कार्यान्वयन गर्न नसकिएको ।
३	सार्जजनिक परीक्षण,सामाजिक परीक्षण,सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र स्वत प्रकाशन आदि गाउँपालिकाको आफ्नै वेवसाइटबाट प्रकाशन हुने गरेको।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्बन्धि क्षमता विकासका थप कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु पर्ने ।		
४	सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता प्रत्यक्ष लक्षित बर्ग सहभागि हुने कार्यक्रममा सोही समूहका व्यक्ति समुदायलाई उपस्थितिका लागि पत्रचार गर्ने गरेको	बेइजिङ घोषणा पत्रका १२ वटा प्रतिवद्धता अनुसार कार्यक्रमहरु तय गरी		

		कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।		
५	गाउँसभाबाट पारित भएका सम्पूर्ण कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी अभिलेख राख्ने गरिएको।	अनुगमनको पृष्टपोषणलाई संबोधन गरी योजना तथा कार्यक्रमहरु समयमा नै तय गर्नुपर्ने ।		
६	जन प्रतिनिधि र कर्मचारीको आचारसंहिता सम्बन्धि कानून निर्माण भइ सोही बमोजिम कार्यान्वयन हुने गरेको।			
७	लक्षित वर्ग सम्बन्धि कार्यक्रम र सोको बजेटलाई सवैको जानकारी र सूचना प्रवाहको लागि पालिकाको वेवसाइटमा प्रकाशन हुने गरेको ।			
८	लक्षित वर्ग सम्बन्धि कार्यक्रमको छलफलमा लक्षित वर्गको पूर्ण उपस्थिति हुने गरेको ।			
९	संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति कानुन बमोजिम स्थानीय सरकारले निर्मण गर्नु पर्ने कानुनहरुको निर्माण गरेको।			
१०	लैङ्गिक समानता र समावेशी विकासको लागि बाल संजाल किशोरी सञ्जालको निर्माण गरेको ।			
११	भेदभाव उन्मूलन सम्बन्धि कार्यक्रमहरुमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन हुने गरेको । (१६ दिने अभियान र नारी दिवस)			

पालिकाले प्रत्येक सूचकमा प्राप्त गरेको अंक (विशेष गरी ० तथा ०.५ अंक) तथा अवस्था विश्लेषण बाट आएको अधारमा सुधार गर्नु पर्ने पक्ष लाई मध्येनजर गर्दा तालिका नं ८ अनुसार लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना तयार गरी चालु तथा अगामी अर्थिक बर्षमा लागु हुने गरी तयार गरिएको छ ।

तालिका नं ७

याङबरक गाउँपालिका
लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना
२०८०।८१

नीति कानून योजना							
सुचक.नं.	प्रस्तावित कार्यक्रमहरु अवस्था सुधारका लागि कृयाकलापहरु	कृयाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व	
		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने भए कस्तो	नपर्ने
१.१.१	कानूनको मस्यौदा तयार गर्दा लैससासको दृष्टिले सम्पादन भए नभएको परीक्षण गर्न कार्यदल गठन गर्ने	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८१ चैत्र मसान्त		नपर्ने
१.१.२	कानूनको जारी गर्नुभन्दा पहिला लैससासको दृष्टिले सम्पादन भए लेखाजोखा गर्ने	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८१ चैत्र मसान्त		नपर्ने
१.१.७	श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने नीति बनाउने ।	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ असार मसान्त	आर्थिक तथा मानबीय	

१.१.८	स्थानीय नीति तथा कानुनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवि उपर हुने विभेद रोक्ने कानुन बनाउने	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ असार मसान्त	आर्थिक तथा मानबीय	
१.२.१	वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गर्ने	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त		नपर्ने
१.२.२	लक्षित बर्गलाई निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन निर्णय गर्ने	विषयगत समिति/ शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त सम्म	आर्थिक	
१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समुहको व्यवहारीक र रणनितिक आवश्यकता पहिचान गरी परीपुर्ती गर्ने विषयमा छलफल गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त सम्म		नपर्ने
१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टाछुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी कार्यक्रम तयार गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त सम्म		नपर्ने
१.२.६	स्थानिय तहले दिगो विकासको ५ नं. लक्ष्यलाई स्थानियकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त सम्म	आर्थिक	

१.२.८	टोल विकास संस्थामा लक्षित समुहसहित ४० % महिलाको सहभागिता गराउने ।	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ भाद्र मसान्त		नपर्ने
१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायको महिला बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जनजाती,दलित लगायत सम्पूर्ण लक्षित वर्गसँग गर्ने	योजना शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त		नपर्ने
१.३.२	लै.स.सा.स.परीक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न बजेट व्यवस्था	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त सम्म	आर्थिक	
१.३.४	लक्षित बर्गलाई निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन निर्णय गर्ने	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ मसान्त सम्म	आर्थिक	
	कार्ययोजना कार्यान्वयनको ँर्यायिध गउ गर्नेः	लै.स.सा.स फोकल व्यक्ती	निरन्तर				

संस्थागत ब्यवस्था

सुचक.नं.	प्रस्तावित कार्यक्रमहरु अवस्था सुधारका लागि कृयाकलापहरु	कृयाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व	
		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने भय कस्तो	नपर्ने
२१	निर्णायक तहमा महिलाहरुको प्रतिनिधित्व अभिवृद्धि हुने नीति लिने	महिला तथा बाल विकास शाखा	कार्यपालिका	जनप्रतिनिधि/ कर्मचारी/ सम्वब्धित सरोकारवाला	आ.व. २०८२/ ८३		नपर्ने
२२	करारमा कर्मचारी पदपूर्ति कार्यविधि अनुसार सबै वर्ग लाई ध्यानमा राखि समानुपातिक हुने गरि नियूक्ति गर्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा	प्रशासन र कार्यपालिका	कर्मचारी प्रशासन शाखा	२०८२ असार		नपर्ने

२५	महिला र पुरुष बीच रहेको विघमान असमानता हटाउन समतामूलक कार्यनीति निर्माण गर्ने	लै स सा स सम्पर्क व्यक्ति	कार्यपालिका	महिला तथा बाल विकास शाखा	आ.व. २०८२/८३ असार	आर्थिक	पर्ने
२७	दुरव्यवहार, भेदभाव ,महिला हिँसा नियन्त्रण सम्बन्धि आचार संहिता निर्माण गर्ने	महिला तथा बालवालिका विकास शाखा	कार्यपालिका	महिला तथा बालबालिका शाखा	२०८२ असार		नपर्ने
२८	लक्षित वर्गलाई योजना तर्जुमा गर्दा समावेश गरि अनुगमन समेत गर्ने	कार्यपालिका /वडा समिति	कार्यपालिका	कार्यपालिका/वडा समिति	२०८२ असार		नपर्ने
२९	समिति, उपसमिति र कार्यदलमाहरुमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई समावेशी प्रतिनिधित्व गराउने ।	कार्यपालिका /वडा समिति	कार्यपालिका	कार्यपालिका/वडा समिति	२०८३ असार		नपर्ने

३०	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफलमा समान तथा निर्णाय प्रकृयामा सहभागिताको सुनिश्चित गर्ने ।	कार्यपालिका /वडा समिति	कार्यपालिका	कार्यपालिका/वडा समिति	२०८२ असार		नपर्ने
३१	स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएको सुभावहरुमा बिश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	सम्बन्धित विषयगत शाखा /कार्यपालिका/वडा समिति	कार्यपालिका	सम्बन्धित विषयगत शाखा	आ.व. २०८१/८२		नपर्ने
३२	नितिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन पूर्ण हुने व्यवस्था गर्ने	सम्बन्धित विषयगत शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित विषयगत शाखा	आ.व. २०८१/८२		नपर्ने

३६	उपलब्ध माध्यम प्रयोग मार्फत समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने	सूचना प्रविधि/लेखा शाखा	कार्यपालिका	सूचना प्रविधि/लेखा शाखा	२०८३ असार	आर्थिक	पर्ने
३७	सुरुवातमै आधारभूत खण्डिकृत सूचना / तथ्याङ्क सँकलन गरि अध्यावधिक गर्ने	सूचना प्रविधि शाखा	प्रशासन र कार्यपालिका	सूचना प्रविधि शाखा	आ.व. २०८२/८३ असार	मानविय	पर्ने
३८	बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन हुनेगरी पाश्वचित्र निर्माण गर्ने	प्रशासन शाखा/सूचना प्रविधि शाखा	कार्यपालिका	प्रशासन शाखा/सूचना प्रविधि शाखआ	आ.व. २०८२/८३ असार	मानविय र आर्थिक	पर्ने
३९	पाश्वचित्रको आधारमा स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने	सम्बन्धित विषयगत शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित विषयगत शाखा	आ.व. २०८२/८३ असार		नपर्ने

मानव संसाधन तथा क्षमता विकास

सुचक नं.	प्रस्तावित कार्यक्रमहरु अवस्था सुधारका लागि कृयाकलापहरु	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व	
		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने भए कस्तो	नपर्ने
४१	लै.स.सा.स. मा खर्च गर्ने कार्यविधि निर्माण	लै.स.सा.स. सम्पर्क	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका शाखा	२०८२ मंसिर मसान्त	मानव स्रोत तथा आर्थिक प्रशासन शाखा	
४२	पदाधिकारी, कर्मचारी तथा समावेशी सदस्यलाई तालिम प्रदान गर्दा महिला पुरुषको अनुपात विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्ने	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने शाखा सवै	विषयगत शाखा	विषयगत शाखा सवै	निरन्तर		
४३	तालिम सञ्चालन गर्दा लैङ्गिक संवेदनशिल भाषाको प्रयोग, लेखन, गुणस्तर र सेवा सुविधाको आधारमा पृष्ठपोषण प्रतिवेदन तयार गर्ने	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने शाखा सवै	विषयगत शाखा	विषयगत शाखा सवै	निरन्तर		

४५	स्थानीय सरकारले लैससास सम्बन्धि तालिम तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका शाखा	२०८२ पौष मसान्त भित्र	आर्थिक	
४६	मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखाको व्यवस्था गरी जनशक्तिको समेत व्यवस्थापन गर्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिकाको कार्यालय	२०८२ पौष मसान्त भित्र	नीतिगत तथा आर्थिक	
४७	बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदाय लक्षित लोकसेवा तयारी कक्षाको लागि बजेटको व्यवस्था गर्ने	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा	आगामी आ.व. मा	मानव स्रोत तथा आर्थिक	
४८	बेइजिङ घोषणपत्रको १२ वटा बुदाको बारेमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण गर्ने	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा	२०८२ मंसिर मसान्त भित्र	मानव स्रोत तथा आर्थिक	

४९	अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कारका विरुद्ध जनचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा	निरन्तर	मानव स्रोत तथा आर्थिक	
५०	सुन्य सहिष्णुता रहित लैङ्गिक हिंसा रहित गाउँपालिका घोषण गर्ने	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा	२०८५ बैशाख मसान्त भित्र	नीतिगत तथा आर्थिक	
५१	महिला विरुद्ध सवै हिंसा अन्त्य गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लै.स.सा.स./महिला तथा बालबालिका तथा समाजकल्याण शाखा	२०८३ बैशाख मसान्त भित्र	मानव स्रोत तथा आर्थिक	
५२	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुका लागि कानुनी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	कर्मचारी प्रशासन शाखा	२०८२ कार्तिक मसान्त भित्र	मानव स्रोत तथा आर्थिक	
५३	कानुन निर्माण सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	कर्मचारी प्रशासन शाखा	२०८२ जेठ मसान्त भित्र	मानव स्रोत तथा आर्थिक	

५४,५५	महिलाहरुका लागि कानूनी शिक्षा सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	महिला बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा	२०८२ माघ मसान्त भित्र	मानव स्रोत तथा आर्थिक	
५६	विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालनमा महिला तथा वञ्चितिकरण समुदायको सहभागिता रहने निर्णय गर्ने	विपद व्यवस्थापन शाखा	कार्यपालिका	विपद व्यवस्थापन शाखा	२०८२ भदौ मसान्त भित्र	नीतिगत निर्णय	
५७	विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यविधी तयार गर्दा वा राहत तथा पुर्नस्थापना कार्य गर्नु पुर्व लक्षीत समुहको सहभागीता गराउने	कार्यपालिका वा गाउँसभा		सम्बन्धित शाखा	प्रत्येक वर्ष	नीतिगत निर्णय	
५८	विपद व्यावस्थापन सम्बन्धि तत्थ्यांक संकलन तथा सोको विष्लेषण गर्ने	विपद व्यवस्थापन शाखा	कार्यपालिका	विपद व्यवस्थापन शाखा	निरन्तर	नीतिगत निर्णय	
६०	विपद व्यावस्थापन सम्बन्धि कोषको व्यवस्थापन र स्रोतको परिचालन गर्दा सम्बन्धित तथा लक्षित बर्गको सहभागिता गराउने	गाउँसभा र विपद व्यवस्थापन शाखा	कार्यपालिका	सम्बन्धित शाखा	निरन्तर	आर्थिक व्यवस्थापन	

सेवा प्रवाह

सुचक.नं.	प्रस्तावित कार्यक्रमहरु अवस्था सुधारका लागि कृयाकलापहरु	कृयाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व	
		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने भय कस्तो	नपर्ने
६२	संरचना निर्माण गर्दा लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक बालबालिका र अपाङ्गतामैत्री संवेदनशीलता ध्यानमा राखि ड्रइङ,डिजाइन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने	पुर्वाधार विकास शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ मंसिर	आर्थिक	

६४	महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जाको प्रयोग गर्न नीति तथा योजना बार्षिक कार्यक्रममा समाबेस गरि बजेट सुनिश्चित गर्ने	लैससास तथा महिला बालबालिका शाखा	गाउँसभा	लैससास तथा महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा	२०८२ असार	आर्थिक	
६५	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति/कार्यविधि निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य शाखा	कार्यपालिका	स्वास्थ्य शाखा	२०८२ कार्तिक महिना भित्र	जनशक्ति	
६८	महिला, गरिब, निमुखा, बन्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरुको स्वास्थ्य विमा गर्न सहजिकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रमको बजेट तयार गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा	गाउँसभा	स्वास्थ्य शाखा	२०८२ असार	आर्थिक	
७१	अशिक्षित महिलाहरुका लागि शिक्षा सम्बन्धि विशेष कार्यक्रम (अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, साथि शिक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा, वच्चा देखि वच्चा कक्षा आदि)	शिक्षा शाखा	कार्यपालिका	शिक्षा शाखा	२०८२ मंसिर	आर्थिक	

७५	फोहोर मैला व्यवस्थापन कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभागिता हुने जस्ता चेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाइ शाखा	कार्यपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ शाखा	२०८१ चैत्र	आर्थिक	
७६	स्थानीय महिलाको सक्रिय सहभागितामा आकासे पानी संकलन र भण्डार परम्मरागत इनार र कुवाको पुर्नजिविकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रममा बजेटको व्यवस्था गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	कृषि शाखा र खानेपानी इकाइ	गाउँसभा	गाउँपालिका	२०८२ असार	आर्थिक	
७७	बेरोजगार तथा गरिवीको नक्साङ्कन गरी महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई लाभ हुने स्वरोजगारमूलक आयमूलक र सिपमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	कृषि, पशु, रोजगार तथा उद्यम विकास शाखा	कार्यपालिका	कृषि, पशु, रोजगार तथा उद्यम विकास शाखा	२०८२ असार	आर्थिक	
७८	स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायको क्षमता विकास कार्यक्रम गर्ने	रोजगार शाखा/उद्यम विकास शाखा	कार्यपालिका	रोजगार शाखा/उद्यम विकास शाखा	२०८२ चैत्र	आर्थिक	

७९	ग्रामिण महिला प्राविधिकहरु र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने	कर्मचारी प्रशासन शाखा/महिला बालकालिका शाखा	कार्यपालिका	कर्मचारी प्रशासन शाखा/महिला तथा बालकालिका शाखा	२०८२ मंसिर	आर्थिक	
८०	गरिव तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायको पहुँच र क्रय शक्ति अनुरुप सुपथ मूल्य सहकारी पसलको व्यवस्थापनमा पालिकाले गर्ने	सहकारी शाखा	कार्यपालिका	सहकारी शाखा	२०८२ असार	आर्थिक	

सुशासन तथा उत्तरदायित्व क्षेत्रको कार्ययोजना तालिका

सुचक.नं.	प्रस्तावित कार्यक्रमहरु अवस्था सुधारका लागि कृयाकलापहरु	कृयाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व	
		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने भय कस्तो	नपर्ने

८१	स्थानीय तहको सेवा प्रवाह विकास निर्माण सुशासन प्रवर्द्धनका लागि बनेका कानुनहरुको राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने	सूचना प्रविधि शाखा/ प्रशासन शाखा	कार्यपालिका/सभा	गाउँपालिका	आवश्यकता अनुसार		
८२	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्द्धन गर्नका लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम गर्ने	प्रशासन शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ साउन	आर्थिक श्रोत	
८३	बेईजिङ घोषणापत्रका १२ वटा प्रतिबद्धताका विषयमा अन्तर्क्रिया/ अभिमुखिकरण गर्ने ।	महिला बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	गाँउपालिका	२०८२ पौष	आर्थिक श्रोत	
८४	संयुक्त राष्ट्रसंघिय बाल अधिकार महासन्धीमा प्रतिबद्धता गरिए अनुसार बालबालिकाको क्षेत्रमा वडागत रुपमा रकम विनियोजन गर्ने ।	महिला बालबालिका शाखा	कार्यपालिका/सभा	गाँउपालिका	२०८२ असार	आर्थिक श्रोत	
८५	गाउँपालिकाले समय समयमा पत्रकार सम्मेलन गरि गाउँपालिकाको निति , कार्यक्रम तथा सूचनाहरुको प्रवाह गर्ने	प्रवक्ता	कार्यपालिका	गाँउपालिका	२०८२ असार		नपर्ने

८६	गाउँपालिकाले गर्ने सार्वजनिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, सूचनाको सार्वजनिकरणमा लक्षित वर्गलाई सहभागी गराउन ब्यापक प्रचार प्रसार,जनचेतनामुलक कार्यक्रम मार्फत सहभागी गराउने र उनीहरुको सल्लाह सुझावलाई अभिलेखीकरण गरि सम्बोधन गर्ने ।	प्रशासन शाखा/योजना शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ असार		नपर्ने
९०	गाँउपालिकाबाट प्रवाह गरिने सूचना तथा सञ्चालन गरिने जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरुमा नेपाली भाषाको साथै स्थानिय भाषाको समेत प्रयोग गर्ने र सो को अभिलेखिकरण गर्ने	सूचना प्रविधि शाखा/प्रशासन शाखा	कार्यापलिका	गाउँपालिका	२०८२ असार	मानब तथा आर्थिक श्रोत	
९२ /९३	कार्यक्रम तथा परियोजना तथा लक्षित वर्गको उत्थानको लागि सञ्चालन गरिएका सचेतनामुलक कार्यक्रमको सञ्चालन पश्चात प्रभाव विश्लेषण लागि अध्ययन प्रतिबेदन तयार गर्ने ।	म.बा.बा.शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ मंसिर	आर्थिक श्रोत	

९४	योजना कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्याङ्कनमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक सामाजिकिकरणको प्रभाव सम्बन्धमा विश्लेषण गरि प्रतिवेदन तयार गरी कमजोरी देखिएको क्षेत्रमा समिक्षा सहित आगामी योजना कार्यक्रम तय गर्ने	योजना शाखा/विषयगत शाखाहरु	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ असोज		नपर्ने
९७	संविधान र कानुनले दिएको अधिकार बमोजिम संघ , प्रदेश र स्थानिय तहसग योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा आवश्यकता अनुसार समन्वय र सहकार्य गरी पहल गर्ने ।	स्थानीय तह	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ असार		नपर्ने
९८ /९९	लैसस विकासका लागि सरोकारवाला निकायविच सञ्जाल स्थापना गरि नियमित रुपमा बैठक सञ्चालन गर्ने र पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गर्ने	लै.स.स. सम्पर्क व्यक्ति	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ कार्तिक	आर्थिक श्रोत	
१००	लक्षित वर्गको उत्थानको लागि स्थानिय सरकारको जिम्मेवारी भित्रका क्षेत्रहरुमा रकम वियोजन गर्ने ।	लै.स.स.शाखा	कार्यपालिका	गाउँपालिका	२०८२ जेठ	आर्थिक श्रोत	

५. निश्कर्ष

विज्ञ सहजकर्ता अनुपा वाग्लेको सहजीकरणमा याङबरक गाउँपालिकाको लैससास परीक्षण २०८०/८१ लैससास दिग्दर्शन २०७८ अनुसार जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको सक्रीय सहभागितामा सम्पन्न भएको छ जसका लागि अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल, अवलोकन, दस्तावेज अध्ययन, अनौपचारिक छलफल, सूचकमा अंक प्रदान, अवस्था विश्लेषण जस्ता विधि तथा तरीका प्रयोग गरीएका छन् ।परीक्षणको नतिजा अनुसार याङबरक गाउँपालिकाले दिग्दर्शनको वर्गीकरण अनुसार कुल प्राप्ताङ्क ५५.५ प्राप्त गरी सामान्य स्थान प्राप्त गरेको छ । ।परीक्षणबाट निर्देश गरेका सुधार गर्नु पर्ने पक्षको अवस्था विश्लेषण गरी सम्बोधनका लागि सूचक अनुसार कृयाकलाप तयार गरीएको छ ।प्राथमिकताका अधारमा सुधार गर्नु पर्ने क्षेत्रहरू तथा सम्बोधनका लागि बनाईएका कार्ययोजनाहरू सम्पन्न गर्न अवश्यक नीति, योजना, बजेट, संस्थागत संरचना, मानव संसाधन विकासको व्यवस्था गरी पारदर्शीमुलक सुशासन तथा उत्तरदायित्व सहित नगरिकहरूलाई सहज सेवा प्रवाह गरी संघ, प्रदेश तथा पालिकाको राष्टिय तथा अन्तरराष्टिय प्रतिवद्दता अनुसार हक अधिकार प्रदान गरी लैङ्गिक तथा सामावेशी न्यायपूर्ण समाज निर्माण उन्मुख पालिका बनाउन प्रतिवद्दता जाहेर गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

६. सुझाव

लैससास परीक्षणमा अङ्क १ अएका सूचकहरूको निरन्तरता, सुदृढिकरण तथा अङ्क ० र ०.५ अएका सूचकहरूको योजनावद्द कार्यान्वयन गरी अङ्क १ मा पुर्याउन प्रतिवद्द भएर व्यवहारमा उतार्न निम्ननुसार ध्यान दिन अवश्यक छ ।

- जनप्रतिनिधिहरू, कर्मचारीहरू वीच लैससास परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ तथा परीक्षण प्रतिवेदनमा स्पष्टताका लागि धारणागत कार्यशाला संचालन तथा स्पष्ट जिम्मेवारी बाँडफाँड
- लैससास परीक्षण कार्यन्वयन समितिको नियमित बैठक तथा परीक्षणबाट सुधार गर्नु पर्ने पक्षको सम्बोधनका लागि अवश्यक पहल, सहयोग, सहजीकरण, समन्वय तथा समयमै आगामी आर्थिक बर्ष को लैससास परीक्षणका लागि कार्यदलको गठन
- अगामी वार्षिक नीति योजना बजेटमा लैससास परीक्षणका सुधार गर्नु पर्ने पक्षको सम्बोधन तथा कार्यन्वयनको सुनिश्चितता गर्ने
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रकृयाको पूर्णा पालना गरी लैङ्गिक तथा समावेशी न्यायको सुनिश्चितता गर्ने
- संस्थागत तथा अवश्यक दक्ष मानव संसाधन तयार गर्ने
- अउँदो लैससास परीक्षणमा उच्चतम् अङ्क प्राप्तिका लागि संघ, प्रदेश, सरोकारवारवबला, स्थानीय जनसमुदायसंग अवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गर्ने
- पालिकाको प्रत्येक काम लैससास दृष्टिबाट संवेदनशील भएको सुनिश्चित गर्ने
- पालिकाबाट भए गरेका सम्पूर्ण कामहरुको अभिलेखीकरणमा ध्यान दिने

अनुसूचीहरू

अनुसूची १

लैससास कार्यान्वयन समिति नामावली

१. श्री भिम बहादुर योङया (गा पा अध्यक्ष) - संयोजक
२. श्री बाबा मेयाङवो (उपाध्यक्ष) - सदस्य
३. श्री रामराज पौडेल (प्रप्रअ) - सदस्य
४. श्री कुमार ध्वोज सुनुवार (सा वि स संयोजक) - सदस्य
५. श्री कलपना लोहार (का पा सदस्य) - सदस्य
६. श्री शान्ति राई (का पा सदस्य) - सदस्य
७. श्री हर्कदेवी सेवा (का पा सदस्य) - सदस्य
८. श्री याङबरक अपाङ्गता संस्थाको प्रतिनीधि- सदस्य
९. श्री सारथी युवा मञ्च नेपालको प्रतिनिधी -सदस्य
१०. श्री मेदीबुङ महिला सहकारी संस्थाको प्रतिनीधि- सदस्य
११. श्री गणेश खतिवडा (लैससास सम्पर्क व्यक्ति) - सदस्य सचिव

ख) **लैससास परीक्षण कार्यदल नामावली**

१.संयोजकः श्री बाबा मेयाङ्बो (उपाध्यक्ष)
२.सदस्यः श्री रामराज पौडेल (प्रप्रअ)
३. सदस्यः गणेश खतिवडा (लैससास सम्पर्क व्यक्ती)

अनुसूची २
- लैससास परीक्षणका सहभागीहरूको विवरण

क्र.स.	सहभागीको नाम थर	कार्यालयको नाम	पद	व्यक्तिगत विवरण					
				जन प्रतिनिधि	कर्मचारी	महिला	पुरुष	जात	अपाङ्गता भएको
१	श्री बाबा मन्याङबो	याङवरक गाउँपालिका	उपाध्यक्ष	जन प्रतिनिधि				लिम्बु	
२	श्री रामराज पौडेल	याङवरक गाउँपालिका	प्र.प्र.अ.		कर्मचारी		पुरुष	ब्राम्हण	
३	श्री राजेन्द्र खालिङ राई	याङवरक-१	वडाध्यक्ष	जन प्रतिनिधि			पुरुष	राई	
४	श्री बिमल राई	याङवरक-३	वडाध्यक्ष	जन प्रतिनिधि			पुरुष	राई	
५	श्री सबिन कुमार माबो	याङवरक-४	वडाध्यक्ष	जन प्रतिनिधि			पुरुष	लिम्बु	
६	अमृत बहादुर योङहाङ	याङवरक-६	वडाध्यक्ष	जन प्रतिनिधि			पुरुष	लिम्बु	
७	कल्पना लोहार	याङवरक का.पा.	कार्यपालिका सदस्य	जन प्रतिनिधि		महिला		दलित	
१०	गणेश खतिवडा	याङवरक का.पा.	तालिम संयोजक	कर्मचारी		पुरुष		ब्राम्हण	
११	धन कुमारी सेलिङ	याङवरक अपाङ्गता सस्था	अ स स		कर्मचारी	महिला		जनजाति	भएको
१२	विकल खनाल	याङवरक गाउँपालिका	ईन्जिनियर		कर्मचारी		पुरुष	ब्राम्हण	
१३	केन्द्र खनाल	याङवरक गाउँपालिका	आइटी अफिसर		कर्मचारी		पुरुष	ब्राम्हण	
१४	सुर्य प्रसाद गौतम	याङवरक गाउँपालिका	शिक्षा अधिकृत		कर्मचारी		पुरुष	ब्राम्हण	
१५	रमेश नेपाली	याङवरक गाउँपालिका	स पाचौ		कर्मचारी		पुरुष	दलित	
१६	डम्बर रोगु	धनकुटा नगरपालिका	साविअ		कर्मचारी		पुरुष	जनजाती	
१७	प्रकाश लिम्बु	याङवरक गाउँपालिका	का स		कर्मचारी		पुरुष	जनजाति	
१८	रविन कुमार चौधरी	याङवरक गाउँपालिका	बरिष्ठ हवल्दार				पुरुष	मधेसी	
१९	मदन केसी	याङवरक गाउँपालिका	शिक्षा अधिकृत		कर्मचारी		पुरुष	क्षेत्री	
२०	सुन्दरी सुब्बा	याङवरक गाउँपालिका	पोषण सहजकर्ता		कर्मचारी		महिला	जनजाति	
२१	चित्र बहादुर पौडेल	याङवरक गाउँपालिका	रोजगार सयोजक		कर्मचारी		पुरुष	ब्राम्हण	
२२	घनराम ढुंगेल	वडा सदस्य	याङवरक गापा		कर्मचारी		पुरुष	ब्राम्हण	

२३	नेत्र कोइराला	मिडिया कर्मी					पुरुष	व्राम्हण	
२४	आलोक यादव	पशु विकास अधिकृत	याङवरक गापा		कर्मचारी		पुरुष	मधेसी	
२५	कन्चन कार्की	सर्भेक्षक	याङवरक गापा		कर्मचारी	महिला		क्षेत्री	
२६	चुडामणी पुरी	लेखापाल	याङवरक गापा		कर्मचारी		पुरुष	क्षेत्री	
२७	दिलकुमार मावो		याङवरक गापा		जनप्रति निधि		पुरुष	लिम्बू	
२८	धनकुमार योङहाङ	शिक्षक	याङवरक गापा		कर्मचारी		पुरुष	लिम्बू	
२९	बिष्णुकुमार यादव	प्रशासन शाखा	याङवरक गापा		कर्मचारी		पुरुष	मधेसी	
३०	टीका डिसी	उ वि स	याङवरक गापा		कर्मचारी	महिला		क्षेत्री	

अनुसूची नं ३ - तालिका नं १ का प्रत्येक सूचक अनुसार प्राप्त अङ्क तथा प्रमाणको अधार)

लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक. मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५, र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे \नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरेको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभागितामूलक हुने नगरेको।	स्वीकृत नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु स्वकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु सम्बन्धित निर्णय फाइलहरु कार्यटोली निर्माण नभएको

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२				१.१.२	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे आँसिकरुपमा (केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको सम्वन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने नगरेको	नीति, कानून, योजना का दस्ताबेजहरू कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरु
३				१.१.३	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी विषयहरु समावेश भए /नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी विषयहरु समावेश भएको ।	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी विषयहरु आँसिक रुपमामात्र समावेश भएको ।	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी विषयहरु समावेश नभएको ।	स्थानीय कानुन, नीति आवधिक र बार्षिक योजना सम्वन्धी दस्तावेजहरू स्थानीय राजपत्र

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४				१.१.४	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीतिहरु छन् / छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/नगरेको ।	०-१	१	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति, स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति भएको तर स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था नगरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरेको ।	लैससास तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू स्थानीय राजपत्र

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक. मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५				१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको / नराखिएको ।	०-१	१	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने सिमित प्रावधान मात्र राखिएको ।	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नराखिएको	स्थानीय। ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज **स्थानीय राजपत्र ।**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्रासाङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिँसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए / नमिलाएको ।	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यन्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुनेहिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको ।	**महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू** **माहिला तथा वञ्चितीमा परेका समुदायहरुको स्वयम भनाइहरुको दस्तावेज**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७				१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरूष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	०-१	०	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरूष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरूष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधानमात्र रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरूष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	**स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण**
८				१.१.८	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे / नरहेको	०-१	०	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरु रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको।	स्थानीय तहको श्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज समीक्षा प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरेको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको तर सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको ।	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यकममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम नरहेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यकम लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम लक्ष्य तथा उपलव्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ,१, ०.५, र ,०, अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१०				१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा केहि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने गरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा कुनै पनि लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित प्रतिशत छुट्याउने नगरेको ।	**वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम** महिला तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन /प्रोफाईल,

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
११				१.२.३	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाट योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्ने गरेको ।	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने नगरेको ।	सहभागी सूचीफोटो र **वडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची** **निर्णय पुस्तिका,** **स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम**
१२				१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर (सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधै) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहिं मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहिं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१३				१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको।	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको।	महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४				१.२.३	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले दीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगर्नुको साथै बजेट विनियोजन पनि गर्ने नगरेको।	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१५				१.३.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने / नबनेको ।	०-१	**०.५**	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभ पुग्नेगरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुने गरी बनेको ।	स्थानीय तहका योजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुग्नेगरी नबनेको ।	**नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम**
१६				१.३.८	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-१	०	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको ।	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भएको तर ग मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिईएको	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिईएको	उपभोक्ता समितिको गठन सम्वन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१७		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए / नगरिएको ।	०-१	**०.५**	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत केहि लक्षित वर्ग र समुदायसँग केहि कार्यक्रममा छलफल (विश्लेषण)गर्ने गरिएको ।	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने नगरिएको	**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्वन्धी दस्तावेज** **लक्षित समुहसंग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका**
१८				१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए / नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको र सोको कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको तर सोको कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था नगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१९				१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिए /नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरेको र सो को पूर्णरुपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश भएपनि र सो को आशिंकरुपमा कार्यान्वयन भएको	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट व्यवस्था हुने नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
२०				१.३.४	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको ।	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम आंशिकरुपमा संचालन गर्न गरिएको ।	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने नगरिएको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरुपमा (५० /५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/नभएको	०-१	०.५	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरुपमा (५० /५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को ३३ प्रतिशत भन्दा पनि कम प्रतिनिधित्व भएको ।	**स्थानीय तहको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली**
२२				२.१.२	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/नलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको	०-१	**०.५**	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति नलिएको ।	**स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्वन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्वन्धी निर्णय** - अभ्यास सम्वन्धी दस्तावेज

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२३				२.१.३	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगातय विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगातय विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	**संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्वन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना,** सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२४				४.१.२	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिए/नगरिएको ।	०-१	१	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यन्वयन नगरिएको ।	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नलिएको ।	**सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज** क्षमता विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन **सहभागि छनौटका आधारहरु**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२५		कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	०	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति नरहेको।	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति सम्वन्धी दस्तावेज **वार्षिक विकास कार्यक्रम** प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ,१,०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२६				२.२.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ। छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था नरहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था नगरिएको) ।	**संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्वन्धी निर्णयहरु** **फोकल पर्सन तोकिएको**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२७				४.४.३	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको।	०-१	०.५	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरेको।	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नगरेको।	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिला हिंसा नियन्त्रण सम्वन्धी आचार संहिता नरहेको।	आचार संहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ,१, ०.५, र ,० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२८				४.५.५	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेको ।	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको ।	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको ।	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज **बैठकको उपस्थिति** **निर्णय पुस्तिका** **अनुगमन प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा "१", "०.५" र "०" अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२९		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.३.९	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे / नरहेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेको।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा आंशिक प्रतिनिधित्व हुने गरेको।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था नरहेको।	**समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज** **उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ,१, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३०				२.३.२	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरुपमा भागलिन पाए /नपाएको	०-१	०.५	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरुपमा भागलिन पाएको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन नपाएको ।	**स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका** सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन **निर्णय प्रमाणिकरण पुस्तिका**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३१				१.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको ।	**समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरु** विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३२				४.३.२	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन आंशिक हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने नगरेको ।	**समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरु** कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदन **वार्षिक विकास कार्यक्रम** प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	९.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको ।	**आर्थिक ऐन** कोष स्थापना सम्वन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधी **कोष सम्वन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३४				८.४.८	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	१	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको तर उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको ।	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था नभएको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।										
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्रासाङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**
३५				३.४.८	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भएको तर सो अनुसार कार्य नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्था नभएको

प्रमाणिकरणको आधार
वार्षिक विकास कार्यक्रम **संगठन संरचना** कर्मचारीको कार्यविवरण

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५, र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३६				२.४.४	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे /नगरेको र कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको र कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको तर कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने नगरेको ।	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने नगरेको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्वन्धी दस्तावेज सो अनुरुप संचालित प्रणाली र प्रणालीको प्रतिवेदन ।
३७		तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यौंक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यौंक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यौंक संकलन गरेको तर अध्यावधिक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यौंक संकलन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्यौंक सहितको बस्तुगत विवरण (गाऊं /नगर प्रोफाईल) ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा ,१, ०.५, र ,० अंक पाउने अवस्था र सोको प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
३८				२.५.२	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान एवं छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्याँक सहितको बस्तुगत विवरण र नक्शांकन (गाऊं। नगर प्रोफाईल)
३९				२.५.३	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	**०.५**	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आंशिकरूपमा मात्र आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण **आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४०				२.५.४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक गरे /नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक गरेको ।	। स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक नगरेको ।	**पञ्जिकरण सम्वन्धी अध्यावधिक अभिलेख** **अध्यावधिक लाभग्राहीहरुको विवरण** **व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका**
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास १०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए /नआएको ।	०-१	१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	क्षमता विकास कार्ययोजना, **बार्षिक विकास कार्यक्रम,** **खर्च गर्ने कार्यविधि**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४२				३.१.२	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिएको र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए पनि तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम नलिएको र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	**तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन** **सहभागीहरुको विवरण** सहभागीको छनौट आधार **बार्षिक विकास कार्यक्रम**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सोको प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिए/नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको	०-१	०.५	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए पनि तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु नसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण नलिएको	**तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन** **तालिम म्यानुल** **तालिम मूल्याँङकन प्रतिवेदन** **तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४४				३.९.४	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	१	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन भएपनि कार्यक्रम संचालन नभएको	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि) मा वजेट विनियोजन नभएको तथा कार्यक्रम संचालन नभएको	बार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन क्षमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्याँङकन प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४५				३.१.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही जनशक्ति भएको	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति नै नभएको	**विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण** विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरुको सुची(रोष्टर)
४६				३.१.६	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	०	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था नभएको	संगठन संरचना **कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४७				३.१.७	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको	०-१	०	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहेको तर सो कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम नरहेको	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरु वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
४८				३.१.८	महिला हक हित र अधिकार सम्वन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्दताका सम्वन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	०.५	महिला हक हित र अधिकार सम्वन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्दताका सम्वन्धमा स्थानीय तहका सवै पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको र सोको अभिमुखीकरण गरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्वन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्दताका सम्वन्धमा स्थानीय तहका केहि पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भएको तर सोको अभिमुखीकरण नगरेको ।	महिला हक हित र अधिकार सम्वन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्दताका सम्वन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी नभएको र साथै सोको अभिमुखीकरण पनि नगरेको ।	**बार्षिक विकास कार्यक्रम** **कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन** वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यकमको संख्या र उपस्थिति विवरण समुहगत सर्वेक्षण प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने केहि कार्यक्रमका लागि मात्र बजेट विनियोजन गरेको	महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन नै नगरेको	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिँसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	०	लैङ्गिक हिँसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तथा महिला हिंसाका घटना नघटेको	लैङ्गिक हिँसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको ।	लैङ्गिक हिँसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामा गत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	लैङ्गिक हिँसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरेको मिति महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्वन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्वन्धी वार्षिक प्रगति विवरण

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५१				३.४.३	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने केही हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरेको	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने हिंसा निवारण गर्ने कुनै पनि कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको	**बार्षिक विकास कार्यक्रम** **कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन** वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२				३.४.४	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन केही कार्यक्रमहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्वन्धमा अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	०	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्वन्धमा अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूमध्ये आंशिकरुपमा मात्र अभिमुखीकरण गरेको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्वन्धमा कुनै पनि अभिमुखीकरण नगरेको	**बार्षिक विकास कार्यक्रम** कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५४				३.३.१	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे /नगरेको	०-१	०	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखमध्ये केहीलाई मात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरेको	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत कसैलाई पनि कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण नगरेको	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५५				३.३.३	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका केहि वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भएको ।	स्थानीय तहका कुनैपनि वडामा महिलाको लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन नभएको ।	**बार्षिक विकास कार्यक्रम** कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन **सहभागीहरुको विवरण** **अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५६				४.३.३	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्वन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट उनीहरु लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	०	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्वन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट ८०% भन्दा बढी सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्वन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट ५०% भन्दा बढी सहभागीहरु लाभान्वित भएको ।	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्वन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट ५०% भन्दा कम सहभागीहरु लाभान्वित भएको	तालीम पूर्वको परीक्षा (pre test) र तालीम पश्चात परीक्षा (post test) प्रतिवेदन **बार्षिक विकास कार्यक्रम** **तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन** वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन **सहभागीहरुको विवरण** **अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरे/ नगरेको र यस्ता दस्ताबेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको र यस्ता दस्ताबेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरेको तर यस्ता दस्ताबेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श नगर्नुका साथै यस्ता दस्ताबेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नराखेको ।	**विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यविधि** परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५८				३.४.८	स्थानीतहमा विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीतहमा विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखेको तर सो अनुरूप आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	स्थानीतहमा विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क नराख्नुको साथै आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण नगरेको ।	**स्थानीयतहको विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्वन्धी दस्तावेज** **विपत प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन** **आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची ।**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
५९				३.५.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	१	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराएको तर उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा नराखेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी नगराउनुको साथै उनीहरूलाई प्राथमिकतामा नराखेको ।	**प्राथमिकता दिईएका आधारहरु तथा सहभागी विवरण** विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन बार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६०				४.४.३	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा सधैं महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा कहिलेकाहींमात्र महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने नगरेको । ।	**विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधी** **विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन** **निर्णय पुस्तिका** **उपस्थिति विवरण**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	४.१.१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान आंशिकरुपमा मात्र हुने गरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरंचनाको प्रावधान सहित हुने नगरेको ।	**लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६२				४.१.२	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा आंशिकरूपमा मात्र महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट निर्माण गरेको ।	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट उपयुक्त हुने गरी निर्माण नगरेको ।	**लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान** **संरचनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनहरू** स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६३				४.१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरे/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने गरेको भएतापनि सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने नगरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृती दिने नगरेको	स्थानीय तहबाट स्वीकृत ड्रइङ, डिजाइन, तथा नक्शा भवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्वन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन १५०० सय बर्गफिट भन्दा बढीको भवनलाई स्वीकृति का लागि निवेदन नआएको

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
६४				४.७.४	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको।	०-१	०	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदाय सबैलाई समेटी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई आंशिकरूपमा मात्र समेट्नेगरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई समेटी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन नगरेको ।	**प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू** **वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण** **स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	०	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन समेत गरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरेको तर सोको कार्यन्वयन नगरेको ।	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था नगरेको	**प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम** **अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६६				४.१.१	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यन्वयन भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेको र सो को कार्यन्वयन समेत भएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरेता पनि र सो को कार्यन्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था नगरेको ।	**अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था** स्तनपान कक्ष संचालन सम्वन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरु) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू सबै वडाहरुमा संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केहि कार्यक्रमहरू केहि वडाहरुमा मात्र संचालन गरेको ।	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनै पनि विशेष कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** **प्रगति प्रतिवेदन** **सम्पन्न कार्यकम संख्या, पटक तथा सहभागी संख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६८				४.३.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन पनि गरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था नगरेको	**आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम** **वार्षिक विकास कार्यक्रम** वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए /नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको र सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाएको तर सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना नभएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध नमिलाएको ।	**विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्वन्धी निर्णय** **विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर** अध्ययन प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७०				४.३.९	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए /नमिलाएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका केही बालबालिकाहरुलाई मात्र दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाएको ।	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका बालबालिकाहरुलाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था नगरेको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** **कार्यक्रम संचालन निर्देशिका** **बालबालिक छनौटका आधारहरु तथा निर्णय** **कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७१				४.३.३	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरु (जस्तैः अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए / नभएको ।	०-१	०	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए तापनि सो अनुरूप कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन नभएको ।	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम नभएको ।	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्वन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरु तथा सम्वद्ध निर्णय

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १ , ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्षसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे /नगरेको	०-१	१	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्षसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्षसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्षसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	**वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु** **विद्यालयको वार्षिक योजना** **स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन** कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७३		खानेपानी तथा सरसफाइ	४	७.४.४	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध आंशिकरूपमा गरेको ।	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको ।	**वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु** **वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण** **स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन** **कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक. मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७४				४.४.९	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको तर स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागिता हुने नगरेको ।	स्थानीय तहको आयोजनामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	**वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु** **वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण** **स्थलगत अनुगमन सम्पन्न प्रतिवेदन** **उपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।**

नोट: मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७५				३.४.४	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम केही गाउँ वस्तीहरुमा मात्र सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम कुनै पनि गाउँ वस्तीहरुमा सञ्चालन हुने नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि । जनचेतना अभिबुद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन, आदि ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७६				४.४.४	स्थानीय तहका गाऊँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहका गाऊँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा हुने गरेको ।	स्थानीय तहका गाऊँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए तापनि ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा हुने नगरेको ।	स्थानीय तहका गाऊँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत नभएको	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७७		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	स्थानीय तहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय तहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश नगरेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।										
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
७८				४.५.२	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयवन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयवन गरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय नगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाध प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे /नगरेको ।	०-१	०	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाध प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाध प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिए तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाध प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति नलिएको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सहभागी छनौटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन (प्राविधिक विषय, संचालन अवधि, सामाजिक परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८०				१.५.१	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरुप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरुप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको ।	०-१	०	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहको नीति नहरेको ।	सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्वन्धी नीति वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/ स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरेको तर सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	**स्थानीय तहले सेवा प्रवाह,विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा जारी गरेका नीति तथा कानून** **सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णयहरु** निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८२				५.१.८	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि,भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो वमोजिम कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति नलिएको ।	**सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि** **वार्षिक विकास कार्यक्रम** सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, **लेखा परीक्षण,** व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन **कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८३				५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको ।	०-१	०.५	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय भए तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने नगरेको	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरुपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरुपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरुपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको ।	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरुपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन नगरेको ।	**नीति तथा कार्यक्रम** **वार्षिक विकास कार्यक्रम** कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८५		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीय तहले नियमितरुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले नियमितरुपमा संचालित सबै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले आंशिकरुपमा केहि कार्यक्रमको मात्र सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले कुनैपनि कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	**सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि** **वार्षिक विकास कार्यक्रम** सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, **लेखा परीक्षण**, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८६				५.२.२	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरे /नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरेको	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका केही व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको कहिलेकाहीं मात्र उपस्थिति रहने गरेको	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन **कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८७				५.२.३	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरे/नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखी सम्बोधन हुने गरेको ।	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखे तापनि सम्बोधन हुने नगरेको ।	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सोको कार्यान्वयका विषयमा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राख्ने र सम्बोधन गर्ने नगरेको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, **लेखा परीक्षण**, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन **कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका** अभिलेख पुस्तिका गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
८८				५.८.४	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए /नल्याएको ।	०-१	१	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे तापनि कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत नै नगरेको ।	स्वीकृत आचार संहिता आचार संहिताको पालना सम्वन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
८९		सूचना तथा संचार	४	४.३.१	स्थानीय तहले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे /नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरेको र महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरेको ।	स्थानीय तहले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे तापनि महिला लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेटका सम्वन्धमा सरोकारवालाले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक नगरेको ।	स्थानीय तहले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गर्ने नगरेको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, **लेखा परीक्षण**, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन **कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका** **अभिलेख पुस्तिका**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक. मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा (१, ०.५ र ०) अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९०				५.३.२	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे तापनि स्थानीय भाषामा गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको ।	**नीति तथा कार्यक्रम** **वार्षिक विकास कार्यक्रम** **स्थानीय भाषाका प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख** कार्यक्रम प्रगति बिबरण
९१				५.३.३	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रब्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रब्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रब्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रब्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित नगरेको ।	**नीति तथा कार्यक्रम** **वार्षिक विकास कार्यक्रम** **प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख तथा विवरण** **कार्यक्रम प्रगति विवरण**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५, र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।											
सिनं	**मूल बिषय**	**सहायक बिषय**	**अङ्क**	**सूचक नं**	**सूचक**	**सूचक को अङ्क**	**प्राप्ताङ्क**	**१ अंक आउने अवस्था**	**०.५ अंक आउने अवस्था**	**० अक आउने अवस्था**	**प्रमाणिकरणको आधार**
९२				५.३.४	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत केही लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको ।	स्थानीय तहमा महिला लगायत कुनैपनि लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतनामा वृद्धि नभएको ।	**सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test)** **कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन ।** स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९३		अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	५.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केही लक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभ लिन सकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन नसकेको ।	**स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन** **कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन** **कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन** **कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९४				५.४.१	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव आशिंकरुपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण नगरेको ।	**स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन** कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन **कार्यक्रम कार्यन्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९५				५.४.३	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्वन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्वन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्वन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर कहिलेकाहीं केही कार्यक्रममा मात्र छलफल हुने गरेको ।	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा कहिल्यैपनि छलफल हुने नगरेको ।	**वार्षिक विकास कार्यक्रम** सहभागी छनौटका आधार **उपस्थिति पुस्तिका** समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन
९६				५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	**०.५**	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरेको ।	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार नगरेको ।	**अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन** **वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९७		समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	४.५.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा आंशिकरुपमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण नगरेको ।	**स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम** **संघ र प्रदेश सरकारका सम्वद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि** **समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची** संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समंग्लनता सम्वन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भई कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण भइ कार्यगत छलफल वर्षमा कम्तिमा १ पटक हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण नभएको ।	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्वन्धी व्यवस्था सञ्जाल निर्माणको निर्णय छलफलको निर्णय पुस्तिका
९९				५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का अधिकांश प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का केही प्रतिनिधिलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान नगरेको ।	**वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम** **संजालका प्रतिनिधिहरुको विवरण** **क्षमता विकास तालिम कार्यकम संख्या र उपस्थिति**

नोटः मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा १, ०.५ र ० अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
१००				५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्वन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको	०-१	१	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्वन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्वन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्वाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अधिकार सम्वन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनि उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन नगरेको ।	**वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम** कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण

अनुसूची ४

लैससास परीक्षणका झलकहरू

परीक्षण पश्चात सामूहिक तस्बिर

समुह खेलमा

समुह कार्यमा

समुह कार्यमा

शाखागत अध्ययनमा

समुह कार्यमा

सहभागीहरु समूहमा कार्य गर्दै

शाखागत अध्ययनमा

प्रप्रअज्यूसँग

अनुसूची ५
समीक्षा गरिएका दस्तावेजहरूको नामावली

१. नेपालको संविधान

२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन

३. गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पुस्तिका

४. सभा तथा कार्यपालिकाका निर्णयहरु

५.गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन प्रतिवेदन २०७९

६.वार्षिक समिक्षा गोष्ठीका प्रतिवेदनहरु

७. गाउँपालिकाका विभिन्न कानुनहरु

८. संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त निर्देशनहरु

९. गाउँपालिकाको दीर्घकालीन विकास योजनाहरु

१०. लैससास परीक्षण प्रतिवेदन २०८०

११. स्थानीय तहका लागि लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन २०७८

क्र.स.	नाम	पद	कार्यालयको नाम	व्यक्तिगत विवरण						दस्तखत		कैफियत
				जन प्रतिनिधि	कर्मचारी	महिला	पुरुष	जात	अपाङ्गता भएका व्यक्ति	२०८१/११/०४	२०८१/११/०५	
१८	सुन्दरी खत्वा	पोषण सम्पर्की	याङवरक गाउँपालिका		✓	✓		लिम्बु	-	[illegible]	[illegible]	
१९	धन कुमारी शैलिङ	अपाङ्गता सहायता सहजकर्ता	"		✓	✓		लिम्बु	✓	[illegible]	[illegible]	
२०	दिल कुमार माबो			✓			✓	लिम्बु	✓	[illegible]	[illegible]	
२१	[illegible]			✓			✓	राई		[illegible]		
२२	नेत्र कोइराला	मिडियाकर्मी	"				✓	ब्राह्मण		नेत्र कोइराला	नेत्र कोइराला	
२३	रविन्द्र कु चौ	के. हवल्दार	थर्पू नागरिक प्र. चौकी		✓		✓	मधेसी		[illegible]	[illegible]	
२४	दिपेन्द्र बुढाथोकी	अ.स.ई. सामाजिक शाखा प्रमुख	याङवरक गा.पा.		✓		✓	क्षेत्री		[illegible]	[illegible]	
२५	चित्र ब. पौड्याल	रोजगार संयोजक	याङवरक गाउँपालिका		✓		✓	क्षेत्री		[illegible] पौड्याल	[illegible] पौड्याल	
२६	उत्सव रोगु	आगन्तुक	[illegible]				✓	ब्राह्मण	-	[illegible]	[illegible]	
२७	सूर्य प्रसाद गौतम	शिक्षा	याङवरक गा.पा		✓		✓	ब्राह्मण	-	[illegible]	[illegible]	

CamScanner

कार्यक्रमको नाम : लै.स.सा.स. परिक्षण कार्यशाला

कार्यक्रम मिति :२०८१/११/०४ र ०५ गते

स्थान: सामुदायिक भवन याङवरक – ४, थर्पु, पाँचथर

सहभागी उपस्थिति

क्र.स.	नाम	पद	कार्यालयको नाम	व्यक्तिगत विवरण						दस्तखत		कैफियत
				जन प्रतिनिधि	कर्मचारी	महिला	पुरुष	जात	अपाङ्गता भएका व्यक्ति	२०८१/११/०४	२०८१/११/०५	
१.	भीम ब. योङ्या	अध्यक्ष	याङवरक गा.पा.	✓			✓	लिम्बु				
२.	आबा गेन्याङबो	उपाध्यक्ष	" "	✓		✓		"		[signature]	[signature]	
३.	राजराज पौडेल	प्र.प्र.अ.	" "		✓		✓	ब्राह्मण		[signature]	[signature]	
४.	देउ कु. योङहाङ	२ नं. वडा अध्यक्ष	" "	✓			✓	लिम्बु		[signature]		
५.	अमृत ब. योङहाङ	६ नं. वडा अध्यक्ष	" "	✓			✓	"		[signature]	[signature]	
६.	रत्न ब. गुरुङ	(का.वा. अ.) वडा सदस्य	" "	✓			✓	गुरुङ		[signature]		
७.	कल्पना लोहार	का.पा.स.	" "	✓		✓		[illegible] दलित		[signature]	[signature]	

क्र.स.	नाम	पद	कार्यालयको नाम	व्यक्तिगत विवरण						दस्तखत		कैफियत
				जन प्रतिनिधि	कर्मचारी	महिला	पुरुष	जात	अपाङ्गता भएका व्यक्ति	२०८१/११/०४	२०८१/११/०५	
१८	सुन्दरी बल्व	पोषण सहजकर्ता	याङवरक गाउँपालिका		✓	✓		लिम्बु	–	[signature]	[signature]	
१९	धन कुमारी सेलिङ	अपाङ्गता सहायता सहजकर्ता	″		✓	✓		लिम्बु	✓	[signature]	[signature]	
२०	टिल कुमार माबो			✓			✓	लिम्बु	✓	[signature]	[signature]	
२१	[illegible]			✓			✓	राई		[signature]		
२२	नेत्र कोइराला	मिडियाकर्मी	″				✓	ब्राह्मण		नेत्र कोइराला	नेत्र कोइराला	
२३	रविन कु चौ	व. हवल्दार	थर्पू नागी प्र. चौ.		✓		✓	मधेसी		[signature]	[signature]	
२४	दिपेन्द्र बुढाथोकी	अ.स.इ. योजना शाखा	याङवरक गा.पा. प्रशासन		✓		✓	क्षेत्री		[signature]	[signature]	
२५	चित्र ब. पौड्याल	रोजगार संयोजक	याङवरक गाउँपालिका		✓		✓	क्षेत्री		[signature]	[signature]	
२६	उस्कर रोगु	आगन्तुक	साझेदारी विकास नेपाल				✓	ब्राह्मण	–	[signature]	[signature]	
२७	दुर्ग प्रसाद गौतम	शिक्षा	याङवरक गा.पा.		✓		✓	ब्राह्मण	–	[signature]	[signature]	

CS CamScanner

क्र.स.	नाम	पद	कार्यालयको नाम	व्यक्तिगत विवरण						दस्तखत		कैफियत
				जन प्रतिनिधि	कर्मचारी	महिला	पुरुष	जात	अपाङ्गता भएका व्यक्ति	२०८१/११/०४	२०८१/११/०५	
२८	धनकुमार [illegible]	शिक्षक	याङवरक गा.पा.	–	✓	–	✓	लिम्बु	–	[signature]	[signature]	
२९	धन राज ढुङ्गेल	वडा सदस्य	याङवरक गा.पा.	✓				ब्राह्मण	–		[signature]	
३०	गणेश [illegible]	तालिम संयोजक	याङवरक		✓		✓	ब्राह्मण	–	[signature]	[signature]	
३१	प्रकाश लिम्बु	का.स.	याङवरक गा.पा.	–	✓	-	✓	लिम्बु	–	[signature]	[signature]	

CamScanner